

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΤΑΞΗ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ				
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Δειγματικές δραστηριότητες
		<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>	Δεν αντιστοιχούν σε κάθε δείκτη-αναφέρονται μόνο σε καινοτόμες προτάσεις
I. Να επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον, το επικοινωνιακό πλαίσιο παραγωγής του κειμένου και τα	1. 1.1.	Αντιμετωπίζουν τα Α.Ε. ως μάθημα ανθρωπογνωσίας. Αναγνωρίζουν τα διαχρονικά ανθρωπιστικά μηνύματα και να εκτιμούν την ανθρωπιστική παιδεία.	1.1. Διαχρονικά ανθρωπιστικά μηνύματα, ανθρωπιστική παιδεία.	

<p>ευρύτερα κοινωνικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα.</p>	<p>1.2.</p> <p>2.</p> <p>2.1.</p> <p>2.2.</p>	<p>Κατανοούν την ανθρωποκεντρική διάσταση του αρχαίου κόσμου.</p> <p>Προσεγγίζουν ερμηνευτικά αντιπροσωπευτικά κείμενα της Α.Ε.Γ. και να εκτιμούν τη λογοτεχνική τους αξία.</p> <p>Εντοπίζουν τον χώρο, τον χρόνο, τα πρόσωπα και τα γεγονότα που αφορούν ένα αρχαιοελληνικό κείμενο.</p> <p>Αποδίδουν και να ερμηνεύουν το περιεχόμενο του κειμένου σε νεοελληνικό λόγο.</p>	<p>1.2. Ανθρωποκεντρική διάσταση του αρχαίου κόσμου.</p> <p>2.1.Αναφορά στον χώρο, τον χρόνο, τα πρόσωπα και τα γεγονότα</p> <p>2.2.Απόδοση και ερμηνεία του περιεχομένου του κειμένου σε νέο ελληνικό λόγο.</p> <p>2.2.1. Εντοπισμός των ρημάτων.</p> <p>2.2.2. Ερμηνεία λέξεων με βάση τη γνώση της νέας Ελληνικής.</p> <p>2.2.3. Αλλαγή της σειράς των λέξεων για</p>	
--	---	---	--	--

			να ανταποκρίνεται στη νεοελληνική σύνταξη, όπου χρειάζεται.	
	3.	Καλλιεργούν αναγνωστικές και επικοινωνιακές δεξιότητες.		
	3.1	Συνδέουν τον δημιουργό και το κείμενο του με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό και πολιτιστικό πλαίσιο δημιουργίας του γραμματειακού είδους.	3.1. Πληροφορίες για το δημιουργό. Σύνδεση με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό και πολιτιστικό πλαίσιο δημιουργίας του γραμματειακού είδους	
	3.2	Κατανοούν το νόημα του αρχαιοελληνικού κειμένου.	3.2.Κατανόηση του νοήματος αρχαιοελληνικών κειμένων 3.2.1. Ιστορικό πλαίσιο του κειμένου 3.2.2. Διαχρονικές ιδέες και πρότυπα, που προβάλλονται στα κείμενα 3.2.3. Επικαιροποίηση του κειμένου	

<p>II. Να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας το λεξιλόγιο και αντιλαμβανόμενοι τη διαχρονικότητα της Ελληνικής Γλώσσας.</p>	<p>1.</p> <p>1.1.</p> <p>1.2.</p> <p>1.3.</p>	<p>Συνειδητοποιούν την αφετηρία, τη συνέχεια και εξέλιξη της Ελληνικής Γλώσσας.</p> <p>Αντιλαμβάνονται τη νοηματική συνάφεια Αρχαίας και Νέας Ελληνικής Γλώσσας.</p> <p>Επισημαίνουν τη διαχρονία του λεξιλογίου της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας.</p> <p>Αναγνωρίζουν κοινές λέξεις/φράσεις ανάμεσα σε Αρχαία και Νέα Ελληνική.</p>	<p>1.3. Κοινές λέξεις /φράσεις ανάμεσα σε Αρχαία και Νέα Ελληνική</p> <p>1.3.1. Παροχή πληροφοριών για το ότι στην κυπριακή διάλεκτο διατηρούνται: -Πολλές καταλήξεις ουσιαστικών -Σύνταξη ρημάτων με γενική, αντί με</p>	
--	---	---	---	--

			<p>αιτιατική που συντάσσονται στη νεοελληνική</p> <p>2.1. Ετυμολογία λέξεων -Σχηματισμός λέξεων στη Νέα Ελληνική με αρχαιοελληνική ρίζα (Παραγωγή - σύνθεση) -Εμπλουτισμός λεξιλογίου</p>	
	2.	Συνδέουν ετυμολογικά τη Νέα με την Αρχαία Ελληνική.		
	2.1.	Σχηματίζουν λέξεις απλές και σύνθετες με αρχαιοελληνική ρίζα και να τις χρησιμοποιούν στην παραγωγή λόγου και να εξοικειωθούν με τους μηχανισμούς της παραγωγής και σύνθεσης.		
	2.2.	Κατανοούν τη σημασία των λέξεων και να διευρύνουν τον γλωσσικό τους κώδικα, εμπλουτίζοντας και ομαδοποιώντας το λεξιλόγιό τους.		

III. Να έρθουν σε επαφή με κείμενα αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων και να μπορούν να αξιολογούν τις ομοιότητες και διαφορές ως προς τη μορφή ανάμεσα στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά.	2.3.	Χρησιμοποιούν τις λέξεις σε κείμενο με ολοκληρωμένο νόημα.	2.3 Λέξεις σε κείμενο με ολοκληρωμένο νόημα	
	1.	Αναγνωρίζουν τη διάκριση των φωνηέντων και τις διάφορες κατηγορίες των συμφώνων.		
	1.2.	Κατανοούν τη διάκριση ανάμεσα στα μακρά, τα βραχέα και τα δίχρονα φωνήεντα και να γνωρίζουν ότι αυτή η διάκριση είναι σημαντική για τον τονισμό των λέξεων της αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας.	1.2.Διάκριση ανάμεσα σε μακρά, βραχέα και δίχρονα φωνήεντα. -Μακρά (η,ω) -Βραχέα (ε,ο) -Δίχρονα (α,ι,υ)	
	1.3.	Διακρίνουν τις διάφορες κατηγορίες συμφώνων.	1.3. Διαίρεση συμφώνων: - Άφωνα (χειλικά, ουρανικά, οδοντικά) - Ημίφωνα (υγρά, έρρινα, συριστικό)	

			<ul style="list-style-type: none"> - Διπλά - Ψιλά –Μέσα- Δασέα 	
	1.4.	Αναγνωρίζουν τους διφθόγγους και να διακρίνουν τις κατηγορίες τους.	1.4. Διάκριση διφθόγγων: <ul style="list-style-type: none"> - Κύριοι - Καταχρηστικοί (υπογεγραμμένη) 	
	2.	Κατανοούν ότι, στα Αρχαία Ελληνικά, όταν μια λέξη έχει μία ή περισσότερες συλλαβές, τονίζεται.	2.Παραδείγματα λέξεων με περισσότερες της μίας συλλαβής, που τονίζονται.	
	2.1.	Κατανοούν τους βασικούς κανόνες τονισμού (ό, τι αφορά στην οξεία και περισπωμένη) και να μπορούν να τους αναγνωρίζουν στο αρχαίο κείμενο.	2.1. Διάκριση τόνων: <ul style="list-style-type: none"> - Οξεία - Βαρεία - Περισπωμένη Κανόνες τονισμού: <ul style="list-style-type: none"> - Νόμος της τρισυλλαβίας - Η προπαραλήγουσα παίρνει πάντα οξεία 	

	3.	<p>Κατανοούν τη χρήση των πνευμάτων στα φωνήεντα ή στους διφθόγγους και να γνωρίζουν τους βασικότερους κανόνες για λέξεις που δασύνονται ή παίρνουν ψιλή.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Η βραχύχρονη συλλαβή παίρνει πάντα οξεία - Μακρό προ βραχέος περισπάται - Μακρό προ μακρού οξύνεται <p>3.Διάκριση πνευμάτων: Ψιλή (´) [άνηρ] Δασεία (´) [ἅγιος] Λέξεις με πνεύματα: -Ξεκινούν από φωνήεν ή δίφθογγο ή από το σύμφωνο ρ. -Οι περισσότερες λέξεις παίρνουν ψιλή (´) - Δασύνονται: α) Οι λέξεις που αρχίζουν από (ύ) [ύβριζω] ή (ῥ) [ῥόδον] β) Τα άρθρα [ό, ή, οί, αί] γ) Οι τύποι της προσωπικής αντωνυμίας [ἡμεῖς, ἡμῶν, ἡμᾶς, ὑμεῖς, ἡμῶν, ἡμᾶς ...] δ) Λέξεις που στα Αγγλικά αρχίζουν από Η (Hermes κ.ά.)</p>	
--	----	---	---	--

<p>IV. Οι μαθητές και οι μαθήτριες να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο αξιοποιώντας γραμματικά τα μέρη του λόγου.</p>	<p>1.</p>	<p>Αναγνωρίζουν τα μέρη του λόγου και να μπορούν να τα διακρίνουν ανάμεσα στα κλιτά και τα άκλιτα.</p>	<p>1.1.Μέρη του λόγου: -Διάκριση και ανάμεσα στα κλιτά μέρη (άρθρο, ουσιαστικό, επίθετο, αντωνυμία, ρήμα, μετοχή) και τα άκλιτα μέρη (πρόθεση, σύνδεσμος, επίρρημα, επιφώνημα) - Σημασία των κλιτών και άκλιτων μερών - Σημασία της μορφής των μερών του λόγου (θέμα, κατάληξη, χαρακτήρας)</p>	
	<p>1.1.</p>	<p>Εντοπίζουν τα μέρη του λόγου σε αρχαιοελληνικό κείμενο.</p>	<p>1.1. Τα μέρη του λόγου αρχαιοελληνικό λόγο.</p>	
	<p>1.2.</p>	<p>Συγκρίνουν με τα μέρη του λόγου στα Νέα Ελληνικά.</p>	<p>1.2. Τα μέρη του λόγου στα Νέα Ελληνικά</p>	

<p>V. Να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας γραμματικά και συντακτικά τον ρόλο των χρόνων του ρήματος.</p>	<p>1.</p> <p>1.1.</p> <p>1.2</p>	<p>Κατανοούν τη χρήση των τύπων του <i>Ενεστώτα ε.φ. και μ.φ βαρύτονου ρήματος</i> σε κείμενα με διαχρονικά μηνύματα (π.χ. μύθοι του Αισώπου, παραβολές κ.λπ.)</p> <p>Αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία του ρήματος, το ρήμα ως η κλιτή λέξη με τα παρεπόμενά της, τα οποία αποτελούν ένδειξη για το ποιος/ποιοι ενεργεί/ούν</p> <p>Αναγνωρίζουν ότι ο χρόνος του ρήματος αποτελεί την ένδειξη για το πότε γίνεται μια ενέργεια.</p>	<p>1.1. Το ρήμα ως κλιτή λέξη με τα παρεπόμενά της:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αριθμός ρήματος (ενικός/πληθυντικός) - Πρόσωπο (σύνδεση με προσωπική αντωνυμία) - Φωνή με βάση την κατάληξη του ρήματος (ενεργητική φωνή (λύω) και μέση φωνή (λύομαι)) <p>1.2. <i>Ενεστώτας βαρύτονου ρήματος</i> -Θέμα, χρονικός χαρακτήρας καταλήξεις <i>Ενεστώτα</i> (ενεργητικής και μέσης φωνής) βαρύτονου ρήματος</p>	
---	----------------------------------	--	---	--

	1.3.	<p>Εντοπίζουν τον σκοπό της χρήσης των τύπων του Ενεστώτα βαρύτονου ρήματος σε οριστική σε διάφορα αρχαιοελληνικά κείμενα με διαχρονικά μηνύματα.</p>	<p>1.3. Σημασία της παροντικής διάστασης του χρόνου του Ενεστώτα.</p>	
	1.4.	<p>Σχηματίζουν απλές προτάσεις με τη χρήση των τύπων του Ενεστώτα στην οριστική έγκλιση.</p>	<p>1.4. Σημασία της οριστικής έγκλισης (δήλωση του οριστικού = του πραγματικού)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σύνδεση της οριστικής έγκλισης με τις καταλήξεις του Ενεστώτα βαρύτονου ρήματος - Τύποι του Ενεστώτα βαρύτονου ρήματος σε οριστική σε αρχαιοελληνικά κείμενα με διαχρονικά μηνύματα (π.χ. μύθοι του Αισώπου, παραβολές, γνωμικά - αποφθέγματα κ.λπ.) - Απλές προτάσεις με τη χρήση των τύπων του Ενεστώτα στην οριστική 	

			έγκλιση	
	2.	Αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία του ρήματος <i>είμι</i> στον Ενεστώτα και να το κλίνουν.	2. Κλίση του ρ. <i>είμι</i> στον Ενεστώτα σε σχέση και με την κλίση του είμαι στα Νέα Ελληνικά	
	3.	Αναγνωρίζουν τη συντακτική λειτουργία του ρήματος.	3. Σχέση του ρήματος με το πρόσωπο ή την προσωπική αντωνυμία που ενεργεί (υπό+κεῖται = υπόκειμαι - υποκείμενο)	
	3.1.	Κατανοούν τη σύνδεση του ρήματος με το πρόσωπο που ενεργεί.	3.1. Η σχέση του υποκειμένου (πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) -Τα βαρύτενα ρήματα σε Ενεστώτα και το ρήμα <i>είμι</i> σε αρχαιοελληνικό κείμενο και σύνδεσή του με το υποκείμενο -Η ονομαστική ως πτώση του υποκειμένου	

	4.	Κατανοούν πότε ένα ρήμα λέγεται μεταβατικό ή αμετάβατο.	<p>4. Το μεταβατικό ρήμα και οι λέξεις που το συμπληρώνουν μέσα στο αρχαιοελληνικό κείμενο.</p> <p>- Η λειτουργία του μεταβατικού ρήματος ως του ρήματος που συμπληρώνεται από αντικείμενο στις πλάγιες πτώσεις (γενική, δοτική, αιτιατική)</p> <p>-Η έννοια του αντικειμένου ως προσδιορισμού που δηλώνει το πρόσωπο ή το πράγμα, στο οποίο μεταβαίνει η ενέργεια του υποκειμένου.</p>	
	4.1.	Κατανοούν τη λειτουργία του μεταβατικού και αμετάβατου ρήματος	<p>4.1. Η λειτουργία του αμετάβατου ρήματος ως του ρήματος που δεν συμπληρώνεται από αντικείμενο/ αντικείμενα</p> <p>-Η λειτουργία του/των αντικειμένου/αντικειμένων στη δομή του αρχαιοελληνικού λόγου</p>	
	4.2.	Σχηματίζουν απλές προτάσεις με τη χρήση μεταβατικών και	4.2. Παραδείγματα σχηματισμού απλών προτάσεων με τη χρήση μεταβατικών	

	5.	<p>αμετάβατων ρημάτων στα Αρχαία Ελληνικά.</p> <p>Κατανοούν πότε ένα ρήμα λέγεται συνδετικό και να μπορούν να συσχετίζουν το υποκείμενο με το ρήμα και το κατηγορούμενο.</p>	<p>και αμετάβατων ρημάτων στα Αρχαία Ελληνικά</p> <p>5. Το συνδετικό ρήμα ως το ρήμα που συνδέει το υποκείμενο με μια ιδιότητά του (κατηγορούμενο)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η έννοια του κατηγορουμένου ως του όρου που προσδίδει μιαν ιδιότητα στο υποκείμενο - Συσχετισμός του υποκειμένου (γένος, πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) και το κατηγορούμενο (γένος, πτώση και αριθμός) -Λειτουργία του ρ. <i>εἰμί</i> ως συνδετικού ρήματος 	
--	----	--	--	--

	5.1.	Σχηματίζουν απλές προτάσεις στα αρχαία Ελληνικά χρησιμοποιώντας υποκείμενο, συνδετικό ρήμα και κατηγορούμενο.	5.1. Παραδείγματα σχηματισμού απλών προτάσεων στα Αρχαία Ελληνικά με τη χρήση υποκειμένου, συνδετικού ρήματος και κατηγορούμενου	
	6.	Κατανοούν τη χρήση των τύπων του Μέλλοντα ε.φ. και μ.φ. βαρύτωνων ρημάτων σε αρχαιοελληνικό κείμενο.		
	6.1.	Κατανοούν τη γραμματική λειτουργία του Μέλλοντα.	6.1. Οι τύποι του Μέλλοντα στα Νέα Ελληνικά	
	6.1.1	Αναγνωρίζουν τα ρήματα στον Μέλλοντα σε ένα αρχαιοελληνικό κείμενο.		
	6.1.2	Κατανοούν ότι ο Μέλλοντας είναι χρόνος μελλοντικός και να είναι σε θέση να σχηματίζουν τους τύπους των βαρύτωνων ρημάτων του χρόνου αυτού.	6.1.2. Μέλλοντας βαρύτονου ρήματος = η πράξη (δεν έγινε/δεν γινόταν, δεν γίνεται) αναμένεται να γίνει -Θέμα, χρονικός χαρακτήρας, καταλήξεις Μέλλοντα (ενεργητικής και	

			<p>μέσης φωνής) -Η κλίση του Μέλλοντα οποιουδήποτε βαρύτονου ρήματος -Σημασία της μελλοντικής διάστασης του χρόνου του Μέλλοντα</p>	
	6.1.3	<p>Κατανοούν τη σύνδεση του Μέλλοντα με την οριστική έγκλιση, αναγνωρίζοντας ότι ο Μέλλοντας στα Αρχαία Ελληνικά έχει έναν τύπο (μονολεκτική απόδοση), και ο τρόπος, συνοπτικός ή εξακολουθητικός, δηλώνεται από τα συμφραζόμενα.</p>	<p>6.1.3.Σχέση της οριστικής έγκλισης με τις καταλήξεις του Μέλλοντα βαρύτονου ρήματος</p>	
	6.1.4	<p>Εντοπίζουν τους τύπους του Μέλλοντα βαρύτονου ρήματος σε οριστική σε αρχαιοελληνικά κείμενα.</p>	<p>6.1.4. Τύποι του Μέλλοντα βαρύτονου ρήματος σε οριστική σε αρχαιοελληνικά κείμενα.</p>	

	6.1.5	Σχηματίζουν απλές προτάσεις με τη χρήση των τύπων του Μέλλοντα στην Οριστική έγκλιση.	6.1.5.Παραδείγματα σχηματισμού απλών προτάσεων με τη χρήση των τύπων του Μέλλοντα στην οριστική έγκλιση	
	7.	Αναγνωρίζουν το ρήμα <i>είμι</i> στον Μέλλοντα και να το κλίνουν.	7. Κλίση του ρ. <i>είμι</i> στον Μέλλοντα.	
	7.1.	Εντοπίζουν τον Μέλλοντα του ρήματος <i>είμι</i> σε αρχαιοελληνικό κείμενο και να τον συνδέουν με το υποκείμενο	7.1. Τύποι του Μέλλοντα του ρήματος <i>είμι</i> σε αρχαιοελληνικό κείμενο και σύνδεσή του με το υποκείμενο	
	7.1.1	Σχηματίζουν απλές προτάσεις με τύπους του Μέλλοντα του ρήματος <i>είμι</i> .	7.1.1. Απλές προτάσεις με χρήση τύπων του Μέλλοντα στην Οριστική έγκλιση.	
	7.1.2	Αναγνωρίζουν τη συντακτική λειτουργία των βαρύτονων ρημάτων και του ρ. <i>είμι</i> στον	7.1.2. Τύποι του Μέλλοντα του ρήματος <i>είμι</i> σε αρχαιοελληνικό κείμενο και σύνδεσή του με το υποκείμενο	

		Μέλλοντα.		
	7.1.3	Κατανοούν τη σύνδεση του ρήματος με το πρόσωπο που ενεργεί.	7.1.3. Σχέση του ρήματος με το πρόσωπο ή την προσωπική αντωνυμία που ενεργεί (Υπό + κείμαι = υπόκειμαι - Υποκείμενο) -Σχέση του υποκειμένου (πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) -Η ονομαστική ως πτώση του υποκειμένου	
	7.1.4	Εντοπίζουν τα ρήματα στον Μέλλοντα βαρυτόνων ρημάτων και του ρήματος <i>είμι</i> σε αρχαιοελληνικό κείμενο και τα συνδέουν με το υποκείμενο.	7.1.4. Ρήματα στον Μέλλοντα και το ρήμα <i>είμι</i> στον Μέλλοντα σε αρχαιοελληνικό κείμενο και σύνδεσή τους με το υποκείμενο.	
	8.	Αναγνωρίζουν τη χρονική βαθμίδα του Παρατατικού και του Αορίστου και να σχηματίζουν τους τύπους των	8. Παρατατικός και Αόριστος βαρύτωνων ρημάτων -Θέμα, αύξηση (συλλαβική, χρονική, εσωτερική), χρονικός χαρακτήρας,	

		βαρύτων ρημάτων των χρόνων αυτών στην ε.φ. και μ.φ. σε αρχαιοελληνικά κείμενα.	καταλήξεις Παρατατικού και Αορίστου (ενεργητικής και μέσης φωνής)	
	8.1.	Εντοπίζουν τους τύπους οριστικής του Παρατατικού και Αορίστου βαρύτων ρημάτων σε απλά αρχαιοελληνικά κείμενα.	8.1.Σημασία της παρελθοντικής διάστασης των χρόνων του Παρατατικού και του Αορίστου	
	8.2.	Σχηματίζουν απλές προτάσεις με τη χρήση των τύπων του Παρατατικού και του Αορίστου.	8.2. -Απλές προτάσεις με τη χρήση των τύπων του Παρατατικού και του Αορίστου ε.φ. και μ.φ. - Παρατατικός και Αόριστος οποιουδήποτε βαρύτονου ρήματος	
	8.3.	Αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία του Παρατατικού και του Αορίστου.	8.3. Σημασία της παρελθοντικής διάστασης των χρόνων του Παρατατικού και του Αορίστου -Σημασία της οριστικής των παρελθοντικών χρόνων (δήλωση του	

			<p>οριστικού= του πραγματικού) -Σχέση της οριστικής έγκλισης με τις καταλήξεις του Παρατατικού και του Αορίστου βαρύτονων ρημάτων</p> <p>- Τύποι της οριστικής του Παρατατικού και Αορίστου βαρύτονων ρημάτων σε απλά αρχαιοελληνικά κείμενα</p>	
	9.	Αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία του ρ. <i>είμι</i> στον Παρατατικό.	9.Κλίση του ρ. <i>είμι</i> στον Παρατατικό σε σχέση και με την κλίση του ρ. <i>είμαι</i> στον Παρατατικό στα Νέα Ελληνικά.	
	9.1.	Συγκρίνουν την κλίση του ρήματος <i>είμι</i> στον Παρατατικό στα Αρχαία Ελληνικά με την κλίση του ρ. <i>είμαι</i> στον Παρατατικό στα Νέα Ελληνικά.		
	9.2.	Εντοπίζουν τον Παρατατικό του ρήματος <i>είμι</i> σε αρχαιοελληνικό κείμενο και να το συνδέουν με το υποκείμενο/προσωπική	9.2. Παρατατικός του ρ. <i>είμι</i> σε αρχαιοελληνικό κείμενο	

		αντωνυμία		
	9.3.	Κατανοούν τη σύνδεση του ρήματος με το πρόσωπο που ενεργεί.	9.3. Σύνδεση του ρήματος με το υποκείμενο/προσωπική αντωνυμία - Σχέση του ρήματος με το πρόσωπο ή την προσωπική αντωνυμία που ενεργεί (υπό + κείμαι = υπόκειμαι - Υποκείμενο) -Σχέση του υποκειμένου (πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) -Χρήση της ονομαστικής ως της πτώσης του υποκειμένου	
	9.4.	Σχηματίζουν απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά με τη χρήση του ρήματος εἰμί.	9.4. Απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά με τη χρήση του ρ. <i>εἰμί</i>	

<p>VI. Να έρθουν σε επαφή με κείμενα αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων και να μπορούν να τα ερμηνεύουν, αξιοποιώντας τη λειτουργία των αντωνυμιών, όπως της προσωπικής, της δεικτικής και της κτητικής.</p>	<p>1.</p> <p>1.1.</p> <p>1.2.</p>	<p>Αναγνωρίζουν τύπους της προσωπικής αντωνυμίας και να κατανοούν τη χρήση τους.</p> <p>Εντοπίζουν τύπους της προσωπικής αντωνυμίας σε αρχαιοελληνικό κείμενο. -Συγκρίνουν τύπους της προσωπικής αντωνυμίας στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά.</p> <p>Αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία της προσωπικής αντωνυμίας.</p>	<p>1. Τύποι της προσωπικής αντωνυμίας σε απλά αρχαιοελληνικά κείμενα.</p> <p>1.1.Τύποι της προσωπικής αντωνυμίας στα Αρχαία και Νέα Ελληνικά</p> <p>1.2. Τα στοιχεία της αντωνυμίας, που φανερώνουν τα τρία πρόσωπα του λόγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αριθμός (ενικός και πληθυντικός) - Πρόσωπα (α' πρόσωπο: ἐγώ, β' πρόσωπο: ἐσύ, γ' πρόσωπο: οὗτος) - Πτώσεις (ονομαστική, γενική, δοτική, αιτιατική) - Κλίση προσωπικής αντωνυμίας 	
---	-----------------------------------	---	---	--

	1.3.	<p>Αναγνωρίζουν τη συντακτική λειτουργία της προσωπικής αντωνυμίας.</p> <p>-κατανοούν τη σύνδεση της προσωπικής αντωνυμίας στην ονομαστική πτώση με το υποκείμενο του ρήματος.</p> <p>-Σχηματίζουν απλές προτάσεις με τη χρήση της προσωπικής αντωνυμίας ως υποκειμένου.</p>	<p>1.3. Προσωπική αντωνυμία στα Νέα και στα Αρχαία Ελληνικά.</p>	
	1.4.	<p>Χρησιμοποιούν την προσωπική αντωνυμία, δημιουργώντας προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά.</p>	<p>1.4.Σχέση της προσωπικής αντωνυμίας στην ονομαστική πτώση με το πρόσωπο που ενεργεί</p> <p>-Ο ρόλος της προσωπικής αντωνυμίας ως υποκείμενο</p> <p>-Συσχετισμός της προσωπικής αντωνυμίας ως υποκειμένου (πτώση και αριθμός) του ρήματος (πρόσωπο και αριθμός)</p>	

			- Απλές προτάσεις με τη χρήση της προσωπικής αντωνυμίας ως υποκείμενο	
	2.	Αναγνωρίζουν τύπους της δεικτικής αντωνυμίας και να κατανοούν τη χρήση τους.	2. Τύποι δεικτικής αντωνυμίας στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά.	
	2.1.	Αναγνωρίζουν τη <i>γραμματική λειτουργία</i> της δεικτικής αντωνυμίας. -Εντοπίζουν τύπους της δεικτικής αντωνυμίας σε αρχαιοελληνικό κείμενο. -Συγκρίνουν τύπους της δεικτικής αντωνυμίας στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά.	2.1. Τα στοιχεία της κτητικής αντωνυμίας, που χρησιμοποιείται, για να δείξει κάτι αισθητό ή νοητό - Αριθμός (ενικός και πληθυντικός) - Γένη (αρσενικό: οὗτος, θηλυκό: αὕτη, ουδέτερο: τοῦτο) - Πτώσεις (ονομαστική, γενική, δοτική, αιτιατική, κλητική) - Κλίση δεικτικής αντωνυμίας	

	2.2.	Κατανοούν τη λειτουργία της δεικτικής αντωνυμίας ως κλιτής λέξης.	2.2. Η σχέση της δεικτικής αντωνυμίας στην ονομαστική πτώση με το πρόσωπο που ενεργεί (Υποκείμενο)	
	2.3.	Αναγνωρίζουν τη συντακτική λειτουργία της δεικτικής αντωνυμίας.	2.3. Η δεικτική αντωνυμία στην ονομαστική πτώση αντικαθιστά το γ' πρόσωπο της προσωπικής αντωνυμίας και λειτουργεί ως υποκείμενο του ρήματος	
	2.4.	Κατανοούν τη σύνδεση της δεικτικής αντωνυμίας στην ονομαστική πτώση με το υποκείμενο του ρήματος.	2.4. Η σχέση της δεικτικής αντωνυμίας με το υποκείμενο (πτώση και αριθμός) του ρήματος (πρόσωπο και αριθμός)	
	2.5.	Χρησιμοποιούν τύπους της δεικτικής αντωνυμίας, δημιουργώντας προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά.	2.5. Απλές προτάσεις με τη χρήση της δεικτικής αντωνυμίας	
	3.	Αναγνωρίζουν τύπους της κτητικής αντωνυμίας και να κατανοούν τη χρήση τους.	3. Τύποι της κτητικής αντωνυμίας στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά.	

	3.1.	<p>Αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία της κτητικής αντωνυμίας.</p> <p>-Κατανοούν τη λειτουργία της κτητικής αντωνυμίας ως κλιτής λέξης.</p> <p>-Αντιλαμβάνονται τις λειτουργίες του δυνατού και αδύνατου τύπου κτητικής αντωνυμίας.</p>	<p>3.1. Στοιχεία της κτητικής αντωνυμίας, που φανερώνει σε ποιον/ποιους ανήκει κάτι, δηλαδή ορίζει κήτορα/ρες.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σχηματίζονται από τα θέματα των προσωπικών αντωνυμιών και έχουν αντιστοίχως τρία πρόσωπα: - Αριθμός (ενικός και πληθυντικός) - Πρόσωπα (α' πρόσωπο, ἐμός, ἐμή, ἐμόν, β' πρόσωπο, σός, σή, σόν, γ' πρόσωπο, ἐός, ἐή, ἐόν και ἡμέτερος, ἡμετέρα, ἡμέτερον αντίστοιχα) - Πτώσεις (ονομαστική, γενική, δοτική, αιτιατική) - Κλίση κτητικής αντωνυμίας: - Στη γενική και στη δοτική του ενικού υπάρχουν δύο τύποι, ο δυνατός (ἐμοῦ, ἐμοί, σοῦ, σοί) και ο αδύνατος (μου, μοι, σου, σοι). - Ο δυνατός τύπος χρησιμοποιείται όταν υπάρχει ἔμφαση, ενώ ο αδύνατος όταν δεν υπάρχει ἔμφαση. 	
--	------	--	---	--

VII. Να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας γραμματικά και συντακτικά τον ρόλο των ουσιαστικών α' και β' κλίσης και να	3.2.	Εντοπίζουν τύπους της κτητικής αντωνυμίας σε αρχαιοελληνικό κείμενο.		
	3.3.	Συγκρίνουν τύπους της κτητικής αντωνυμίας στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά.		
	3.4.	Χρησιμοποιούν την κτητική αντωνυμία σε προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά.	3.4. Απλές προτάσεις με τη χρήση τύπων της δεικτικής αντωνυμίας.	
	1.	Κατανοούν τη χρήση του ουσιαστικού σε αρχαιοελληνικά κείμενα.		
	1.1.	Αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία του ουσιαστικού και να μπορούν να αναγνωρίζουν τα στοιχεία που το	1.1. Τα συγκεκριμένα ουσιαστικά που φανερώνουν πρόσωπο, πράγμα ή ζώο και τα αφηρημένα ουσιαστικά που φανερώνουν πράξη, κατάσταση,	

<p>σχηματίζουν μικρές προτάσεις με αυτά.</p>		<p>χαρακτηρίζουν</p>	<p>ιδιότητα)</p>	
	<p>1.1.1</p>	<p>Κατανοούν τον τρόπο λειτουργίας του ουσιαστικού ως κλιτής λέξης.</p>	<p>1.1.1. Τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν το ουσιαστικό</p> <ul style="list-style-type: none"> - γένος (αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο) - κλίση (α' και β') - πτώση (ονομαστική, γενική, δοτική, αιτιατική και κλητική) - αριθμός (ενικός και πληθυντικός) 	
	<p>1.1.2</p>	<p>Διακρίνουν τα ουσιαστικά της β' και α' κλίσης σε αρχαιοελληνικό κείμενο.</p>	<p>1.1.2. Κλίση του άρθρου στα τρία γένη</p> <ul style="list-style-type: none"> -Διάκριση θέματος, χαρακτήρα, κατάληξης -Κλίση ουσιαστικών β' (αρσενικά και θηλυκά σε -ος και ουδέτερα σε -ον) και α' κλίσης (αρσενικά σε -ας και -ης, θηλυκά σε -α και -η) -Τα ουδέτερα σχηματίζουν στον ενικό και στον πληθυντικό τρεις πτώσεις όμοιες: την ονομαστική, την αιτιατική και την κλητική -Κανόνες τονισμού 	

	1.1.3	Χρησιμοποιούν τα ουσιαστικά της β' και α' κλίσης, δημιουργώντας προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά.	1.1.3. Απλές προτάσεις με τη χρήση των ουσιαστικών της β' και α' κλίσης.	
	1.2.	Κατανοούν τον συντακτικό ρόλο του ουσιαστικού της β' και α' κλίσης στην πρόταση.	1.2. Το ουσιαστικό β' και α' κλίσης ως: -Υποκείμενο (ποιος ενεργεί) -Αντικείμενο (πού μεταβαίνει η ενέργεια του ρήματος) -Κατηγορούμενο (ποια ιδιότητα έχει το υποκείμενο ή το αντικείμενο) -Η σχέση του υποκειμένου με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) -Η ονομαστική ως η κύρια πτώση του υποκειμένου -Η σχέση του υποκειμένου (γένος, πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) και το κατηγορούμενο (γένος, πτώση και αριθμός)	
	1.2.1	Κατανοούν τη σημασία της ονομαστικής, αναγνωρίζοντάς	1.2.1. Η σχέση του υποκειμένου με το ρήμα	

		την ως την πτώση που φανερώνει το υποκείμενο.	-Συσχετισμός του υποκειμένου με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) -Παρουσίαση της χρήσης της ονομαστικής ως της κύριας πτώσης του υποκειμένου -Η σχέση του υποκειμένου (γένος, πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) και το κατηγορούμενο (γένος, πτώση και αριθμός)	
	1.2.2	Κατανοούν τη σημασία της ονομαστικής, αναγνωρίζοντάς την και ως την πτώση που φανερώνει το κατηγορούμενο.	1.2.2. Η ονομαστική ως κύρια πτώσης του κατηγορουμένου -Η έννοια του κατηγορουμένου ως του όρου που προσδίδει μια ιδιότητα στο υποκείμενο (ουσιαστικό) -Τα συνδετικά ρήματα ως σύνδεση υποκειμένου (ουσιαστικού) και κατηγορουμένου	
	1.2.3	Κατανοούν τη σημασία των πλαγίων πτώσεων, αναγνωρίζοντάς τις ως τις	1.2.3. Το αντικείμενο ως προσδιορισμός που δηλώνει το πρόσωπο ή το πράγμα, στο οποίο μεταβαίνει η ενέργεια του	

		πτώσεις που φανερώνουν το αντικείμενο.	υποκειμένου. -Η λειτουργία του/των αντικειμένου/αντικειμένων στη δομή του αρχαιοελληνικού λόγου -Τα βασικά ρήματα που συντάσσονται με την κάθε πλάγια πτώση	
	2.	Σχηματίζουν απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά με τη χρήση ουσιαστικών α' και β' κλίσης ως υποκειμένου, αντικειμένου και κατηγορουμένου.	2. Απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά με τη χρήση ουσιαστικών ως υποκειμένων, αντικειμένων και κατηγορουμένων	
	3.	Διαπιστώσουν τη διαχρονικότητα της ελληνικής γλώσσας αναγνωρίζοντας την επιβίωση πολλών ουσιαστικών της Αρχαίας Ελληνικής τα οποία χρησιμοποιούνται μέχρι	3. Ουσιαστικά της Αρχαίας Ελληνικής που χρησιμοποιούνται ακριβώς τα ίδια μέχρι σήμερα, κάποια με μικρές αλλαγές, κάποια μόνο ως πρώτο ή δεύτερο συνθετικό κ.λπ.	

VIII. Να μπορούν να ερμηνεύουν αρχαιοελληνικό κείμενο αξιοποιώντας τον ρόλο των εμπρόθετων προσδιορισμών τόπου και χρόνου.		και σήμερα.		
	3.1.	Διαπιστώσουν την ελληνικότητα της κυπριακής διαλέκτου.	3.1. Διατήρηση στην κυπριακή διάλεκτο: - Πολλών καταλήξεων ουσιαστικών της Αρχαίας Ελληνικής (π.χ. τον ταμίαν, τον άνθρωπον, την οδόν, την κάραν, την δόμην, το πρόσωπον, το μάρμαρον, κτλ.) - Σύνταξης ρημάτων με γενική, αντί με αιτιατική που συντάσσονται στη νεοελληνική (π.χ. αθθυμήθην του χωρκού του, άκου του γονιού σου).	
	1.	Αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν τις προθέσεις μέσα σε κείμενο.	1. Προθέσεις σε κείμενο, παραδείγματα με τη σύνταξη των προθέσεων και τη σημασία τους.	
	1.1.	Δημιουργούν απλές προτάσεις με τη χρήση εμπρόθετων προσδιορισμών	1.1.Απλές προτάσεις με χρήση εμπρόθετων προσδιορισμών τόπου και χρόνου.	

<p>ΙΧ. Να απολαμβάνουν αισθητικά το αρχαιοελληνικό κείμενο, αναγνωρίζοντας τη λογοτεχνική του αξία.</p>	<p>1.</p>	<p>Απολαμβάνουν αισθητικά τα κείμενα και να θεωρούν το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών ως μάθημα πολιτισμού.</p>	<p>1. Διάλογος με τις αξίες, αντιλήψεις του κειμένου, κριτική αποτίμηση και τελικά διαμόρφωση προσωπικής γνώμης (βιωματική προσέγγιση) - Ανάδειξη θεμάτων σχετικών με την ιστορία, την πολιτική, το δημόσιο βίο, τους θεσμούς, την καθημερινή ζωή, την πνευματική και καλλιτεχνική δραστηριότητα</p> <p>-Αίσθηση της αρμονίας, της πυκνότητας, της ακρίβειας και της ποικιλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, όπως χρησιμοποιήθηκε από κείμενα της κλασικής εποχής</p>	
--	-----------	---	---	--

<p>Χ. Να διευρύνουν αυτή την ανθρωπογνωστική σπουδή με τη συμπληρωματική διδασκαλία παράλληλων κειμένων του ίδιου ή άλλων συγγραφέων.</p>	<p>1.</p>	<p>Διευρύνουν τη γνώση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας ως του κύριου φορέα του αρχαιοελληνικού πολιτισμού.</p>	<p>1.Απόδοση και ερμηνεία του αρχαιοελληνικού κειμένου ως διαδικασία λύσης προβλήματος με δεδομένα (γνώση των ιστορικών στοιχείων, ετυμολογία, λεξιλόγιο, γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα), ζητούμενα, εναλλακτικές λύσεις και μετά από βάσανο τη λύση. -Συγκριτική θεώρηση απλών αρχαιοελληνικών κειμένων</p>	
--	-----------	--	---	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΤΑΞΗ: Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Δειγματικές Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες:</p> <p>I. Να επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον, το επικοινωνιακό πλαίσιο παραγωγής του κειμένου και τα ευρύτερα κοινωνικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα.</p>		<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>	<p>Δεν αντιστοιχούν σε κάθε δείκτη-αναφέρονται μόνο σε καινοτόμες προτάσεις</p>
	1.		
	1.1	1.1. Διαχρονικά ανθρωπιστικά μηνύματα, ανθρωπιστική παιδεία.	
	1.2	1.2. Ανθρωποκεντρική διάσταση του αρχαίου κόσμου.	
	2.		
2.1	2.1.Αναφορά στον χώρο, τον χρόνο, τα πρόσωπα και τα γεγονότα που αφορούν ένα αρχαιοελληνικό κείμενο.		

	2.2	Να αποδίδουν και να ερμηνεύουν το περιεχόμενο του κειμένου σε νεοελληνικό λόγο.	<p>2.2. Απόδοση και ερμηνεία του περιεχομένου του κειμένου σε νεοελληνικό λόγο</p> <p>2.2.1 Εντοπισμός των ρημάτων</p> <p>2.2.2 Διαχωρισμός του κειμένου σε προτάσεις κύριες και δευτερεύουσες</p> <p>2.2.3 Είδος δευτερευουσών προτάσεων</p> <p>2.2.4 Ανάκληση προϋπάρχουσας γνώσης για ερμηνεία των γνωστών λέξεων</p> <p>2.2.5. Λέξεις άγνωστες που μπορούν να ερμηνευτούν με βάση προϋπάρχουσες γνώσεις στα Αρχαία και Νέα Ελληνικά.</p> <p>2.2.6. Αλλαγή της σειράς των λέξεων, όπου χρειάζεται, για απόδοση σε ορθό νεοελληνικό λόγο.</p>	
	3.	Να καλλιεργούν αναγνωστικές και επικοινωνιακές δεξιότητες.		
	3.1	Να συνδέουν τον δημιουργό και το κείμενο του με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό και πολιτιστικό πλαίσιο δημιουργίας του γραμματειακού είδους.	3.1. Πληροφορίες για τον δημιουργό -Σύνδεση με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό και πολιτιστικό πλαίσιο δημιουργίας του γραμματειακού είδους	
	3.2	Να κατανοούν το νόημα του αρχαιοελληνικού κειμένου.	<p>3.2.Κατανόηση του νοήματος αρχαιοελληνικών κειμένων</p> <p>3.2.1 Ιστορικό πλαίσιο του κειμένου</p> <p>3.2.2. Διαχρονικές ιδέες και πρότυπα/αντιπρότυπα που προβάλλονται από τον συγγραφέα</p>	

			<p>3.2.3. Επικαιροποίηση του κειμένου</p> <p>3.2.4. Ιδέες που διαπνέουν το αρχαίο κείμενο</p> <p>3.2.5 Αξιολόγηση ιδεών/ σύγκριση με σημερινά δεδομένα</p>	
<p>II. Να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας το λεξιλόγιο και αντιλαμβανόμενοι τη διαχρονικότητα της Ελληνικής Γλώσσας.</p>	1.	Να συνειδητοποιούν την αφετηρία, τη συνέχεια και εξέλιξη της Ελληνικής Γλώσσας.		
	1.1	Να αντιλαμβάνονται τη νοηματική συνάφεια Αρχαίας και Νέας Ελληνικής Γλώσσας.		
	1.2	Να επισημαίνουν τη διαχρονία του λεξιλογίου της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας.		
	1.3	Να αναγνωρίζουν κοινές λέξεις/φράσεις ανάμεσα σε Αρχαία και Νέα Ελληνική.	<p>1.3 Κοινές λέξεις /φράσεις ανάμεσα σε Αρχαία και Νέα Ελληνική</p> <p>1.3.1. Στην κυπριακή διάλεκτο διατηρούνται:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Πολλές καταλήξεις ουσιαστικών -Σύνταξη ρημάτων με γενική, αντί με αιτιατική που συντάσσονται στη νεοελληνική 	
	2.	Να συνδέουν ετυμολογικά τη Νέα με την Αρχαία Ελληνική.		

	2.1.	Να σχηματίζουν λέξεις απλές και σύνθετες με αρχαιοελληνική ρίζα, να τις χρησιμοποιούν στην παραγωγή λόγου και να εξοικειωθούν με τους μηχανισμούς της παραγωγής και σύνθεσης.	2.1 Ετυμολογία λέξεων -Λέξεις στη Νέα Ελληνική με αρχαιοελληνική ρίζα (παραγωγή - σύνθεση) -Εμπλουτισμός λεξιλογίου	
	2.2	Να κατανοούν τη σημασία των λέξεων και να διευρύνουν τον γλωσσικό τους κώδικα, εμπλουτίζοντας και ομαδοποιώντας το λεξιλόγιό τους.		
	2.3	Να χρησιμοποιούν τις λέξεις σε κείμενο με ολοκληρωμένο νόημα.	2.3 Λέξεις σε κείμενο με ολοκληρωμένο νόημα	
III. Να έρθουν σε επαφή με κείμενα αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων και να μπορούν να αξιολογούν τις λεξιλογικές ομοιότητες και διαφορές ως προς τη μορφή ανάμεσα στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά.	1.	Να αναγνωρίζουν κάποιους βασικούς κανόνες τονισμού και να κατανοούν κάποιες από τις εξαιρέσεις των κανόνων τονισμού.	1. Κανόνες τονισμού: - Η προπαραλήγουσα παίρνει πάντα οξεία - Η βραχύχρονη συλλαβή παίρνει πάντα οξεία - Μακρό προ βραχέος περισπάται - Μακρό προ μακρού οξύνεται - Ιδιαίτεροι κανόνες τονισμού που αφορούν στην α' και β' κλίση ουσιαστικών • Α' κλίση: ✓ το α στην κατάληξη -ας είναι πάντοτε μακρόχρονο	

	1.1.	Να κατανοούν κάποιες από τις αλλοιώσεις των φθόγγων (π.χ. έκθλιψη)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ η γενική πληθυντικού τονίζεται στη λήγουσα και παίρνει περισπωμένη ✓ το α της κατάληξης στην αιτιατική και κλητική είναι μακρόχρονο ή βραχύχρονο ανάλογα με το τι είναι στην ονομαστική. <ul style="list-style-type: none"> • Β' κλίση: <ul style="list-style-type: none"> ✓ η κατάληξη - α των ουδετέρων είναι βραχύχρονη <p>1.1. Έκθλιψη = αποβολή του τελικού βραχύχρονου φωνήεντος μιας λέξης μπροστά από το αρχικό φωνήεν ή τον αρχικό δίφθογγο της λέξης που ακολουθεί.</p> <p>- το άφωνο ψιλόπνοο (κ,π,τ) μπροστά από δασυνόμενη λέξη τρέπεται στο αντίστοιχο του δασύπνοο (χ,φ,θ) π.χ. ἀπό ἡμῶν - ἀφ' ἡμῶν κατὰ ἡμῶν - καθ' ἡμῶν</p> <p>- δύο ψιλόπνοα (κτ ή πτ) μπροστά από δασυνόμενη λέξη μετατρέπονται στα αντίστοιχά τους δασύπνοα (χθ, φθ) π.χ. πέντε ἡμέραι – πενθήμερον νύχτα (και) ἡμέραν – νυχθημερόν</p>	
	1.1.1.	Να εφαρμόζουν τους βασικούς κανόνες τονισμού στην παραγωγή γραπτού	1.1.1. Κανόνες τονισμού σε κείμενα της Αρχαίας Ελληνικής	

		λόγου στα Αρχαία Ελληνικά.		
IV. Να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας γραμματικά και συντακτικά τον ρόλο των χρόνων του ρήματος.	1.	Να κατανοούν τη χρήση των τύπων του <i>Ενεστώτα ε.φ.</i> και <i>μ.φ βαρύτονου ρήματος</i> σε κείμενα με διαχρονικά μηνύματα (π.χ. μύθοι του Αισώπου κ.λπ.)		
	1.1.	Να αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία του ρήματος.		
	1.1.1.	Να αναγνωρίζουν το ρήμα ως την κλιτή λέξη με τα παρεπόμενά της, τα οποία αποτελούν ένδειξη για το <i>ποιος/ποιοι ενεργεί/ούν</i>	1.1.1. Το ρήμα ως κλιτή λέξη με τα παρεπόμενά της: <ul style="list-style-type: none"> - Αριθμός ρήματος (ενικός/πληθυντικός) - Πρόσωπο (σύνδεση με προσωπική αντωνυμία) - Φωνή με βάση την κατάληξη του ρήματος (ενεργητική φωνή (λύω) και μέση φωνή (λύομαι)) 	
	1.1.2.	Να αναγνωρίζουν ότι ο χρόνος του ρήματος αποτελεί την ένδειξη για το <i>πότε</i> γίνεται μια ενέργεια.	1.1.2. <i>Ενεστώτας βαρύτονου ρήματος</i> -Θέμα, χρονικός χαρακτήρας καταλήξεις <i>Ενεστώτα</i> (ενεργητικής και μέσης φωνής) βαρύτονου ρήματος - Σχηματισμός του <i>Ενεστώτα</i> οποιουδήποτε βαρύτονου ρήματος	
	1.1.3	Να εντοπίζουν τον σκοπό της χρήσης των τύπων του <i>Ενεστώτα βαρύτονου</i>	1.1.3 Σημασία της παροντικής διάστασης του χρόνου του <i>Ενεστώτα</i> .	

	<p>1.1.4</p> <p>1.1.5</p> <p>2.</p>	<p>ρήματος σε οριστική σε διάφορα αρχαιοελληνικά κείμενα με διαχρονικά μηνύματα.</p> <p>Να σχηματίζουν απλές προτάσεις με τη χρήση των τύπων του Ενεστώτα στην οριστική έγκλιση.</p> <p>Να αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία του ρήματος <i>είμι</i> στον Ενεστώτα και να το κλίνουν.</p> <p>Να αναγνωρίζουν τη συντακτική λειτουργία του ρήματος.</p>	<p>1.1.4. Σημασία της οριστικής έγκλισης (δήλωση του οριστικού = του πραγματικού)</p> <p>- Σύνδεση της οριστικής έγκλισης με τις καταλήξεις του Ενεστώτα βαρύτονου ρήματος</p> <p>- Τύποι οριστικής Ενεστώτα βαρύτονου ρήματος σε αρχαιοελληνικά κείμενα με διαχρονικά μηνύματα (π.χ. μύθοι του Αισώπου, γνωμικά - αποφθέγματα κ.λπ.)</p> <p>- Τύποι του Ενεστώτα στην οριστική έγκλιση σε απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά</p> <p>1.1.5. Κλίση του ρ. <i>είμι</i> στον Ενεστώτα σε σχέση και με την κλίση του είμαι στα Νέα Ελληνικά</p> <p>-----</p>	
--	-------------------------------------	--	---	--

	2.1.	Να κατανοούν τη σύνδεση του ρήματος με το πρόσωπο που ενεργεί.	<p>2.1. Σχέση του ρήματος με το πρόσωπο ή την προσωπική αντωνυμία που ενεργεί (υπό+κεῖται = υπόκειμαι - υποκείμενο)</p> <p>-Η σχέση του υποκειμένου (πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός)</p> <p>-Τα βαρύτερα ρήματα σε Ενεστώτα και το ρήμα εἰμί σε αρχαιοελληνικό κείμενο και σύνδεσή του με το υποκείμενο</p> <p>-Χρήση της ονομαστικής ως της πτώσης του υποκειμένου</p>	
	2.1.1.	Να κατανοούν πότε ένα ρήμα λέγεται μεταβατικό ή αμετάβατο.	<p>2.1.1. Το μεταβατικό ρήμα και οι λέξεις που το συμπληρώνουν μέσα στο αρχαιοελληνικό κείμενο.</p> <p>- Η λειτουργία του μεταβατικού ρήματος ως του ρήματος που συμπληρώνεται από αντικείμενο στις πλάγιες πτώσεις (γενική, δοτική, αιτιατική)</p> <p>-Άμεσο και έμμεσο αντικείμενο</p> <p>-Η έννοια του αντικειμένου ως προσδιορισμού που δηλώνει το πρόσωπο ή το πράγμα, στο οποίο μεταβαίνει η ενέργεια του υποκειμένου.</p> <p>-Το σύστοιχο αντικείμενο και η λειτουργία του</p> <p>- Η λειτουργία του αμετάβατου ρήματος ως του ρήματος που δεν συμπληρώνεται</p>	

			από αντικείμενο/ αντικείμενα	
			-Η λειτουργία του/των αντικειμένου/αντικειμένων στη δομή του αρχαιοελληνικού λόγου	
	2.1.2.	Να κατανοούν τη λειτουργία του μεταβατικού και αμετάβατου ρήματος.	2.1.2. Μεταβατικά και αμετάβατα ρήματα	
	2.1.3.	Να σχηματίζουν απλές προτάσεις με τη χρήση μεταβατικών και αμετάβατων ρημάτων στα Αρχαία Ελληνικά.	2.1.3. Μεταβατικά και αμετάβατα ρήματα σε απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά	
	2.1.4	Να κατανοούν πότε ένα ρήμα λέγεται συνδετικό και να μπορούν να συσχετίζουν το υποκείμενο με το ρήμα και το κατηγορούμενο.	2.1.4. Το συνδετικό ρήμα ως το ρήμα που συνδέει το υποκείμενο με μια ιδιότητά του (κατηγορούμενο) - Η έννοια του κατηγορούμενου ως του όρου που προσδίδει μιαν ιδιότητα στο υποκείμενο - Συσχετισμός του υποκειμένου (γένος, πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) και το κατηγορούμενο (γένος, πτώση και αριθμός) - Λειτουργία του ρ. ειμί ως συνδετικού ρήματος	
	2.1.5	Να σχηματίζουν απλές προτάσεις στα αρχαία Ελληνικά χρησιμοποιώντας	2.1.5 Το υποκείμενο, συνδετικό ρήμα και κατηγορούμενο σε απλές προτάσεις στα	

		υποκείμενο, συνδετικό ρήμα και κατηγορούμενο. ----- 3. Να κατανοούν τη χρήση των τύπων του <i>Μέλλοντα ε.φ. και μ.φ. βαρύτωνων ρημάτων</i> σε αρχαιοελληνικό κείμενο.	Αρχαία Ελληνικά	
	3.1.	Να κατανοούν τη γραμματική λειτουργία του <i>Μέλλοντα</i> .	3.1. Οι τύποι του <i>Μέλλοντα</i> στα Νέα Ελληνικά	
	3.1.1.	Να αναγνωρίζουν τα ρήματα στον <i>Μέλλοντα</i> σε ένα αρχαιοελληνικό κείμενο.		
	3.1.2.	Να κατανοούν ότι ο <i>Μέλλοντας</i> είναι χρόνος μελλοντικός και να είναι σε θέση να σχηματίζουν τους τύπους των βαρύτωνων ρημάτων του χρόνου αυτού.	3.1.2. <i>Μέλλοντας</i> βαρύτονου ρήματος = η πράξη (δεν έγινε/δεν γινόταν, δεν γίνεται) αναμένεται να γίνει -Θέμα, χρονικός χαρακτήρας, καταλήξεις <i>Μέλλοντα</i> (ενεργητικής και μέσης φωνής) -Σχηματισμός του <i>Μέλλοντα</i> οποιουδήποτε βαρύτονου ρήματος -Σημασία της μελλοντικής διάστασης του χρόνου του <i>Μέλλοντα</i>	
	3.1.3.	Να κατανοούν τη σύνδεση του <i>Μέλλοντα</i> με την οριστική έγκλιση, αναγνωρίζοντας ότι ο <i>Μέλλοντας</i> στα Αρχαία	3.1.3. Σχέση της οριστικής έγκλισης με τις καταλήξεις του <i>Μέλλοντα</i> βαρύτονου ρήματος	

		Ελληνικά έχει έναν τύπο (μονολεκτική απόδοση), και ο τρόπος, συνοπτικός ή εξακολουθητικός, δηλώνεται από τα συμφραζόμενα.		
	3.1.4.	Να εντοπίζουν τους τύπους του Μέλλοντα βαρύτονου ρήματος σε οριστική σε αρχαιοελληνικά κείμενα.	3.1.4.Τύποι οριστικής Μέλλοντα βαρύτονου ρήματος σε αρχαιοελληνικά κείμενα.	
	3.1.5.	Να σχηματίζουν απλές προτάσεις με τη χρήση των τύπων του Μέλλοντα στην οριστική έγκλιση.	3.1.5 Τύποι του Μέλλοντα στην οριστική έγκλιση σε απλές προτάσεις αρχαιοελληνικού λόγου	
	4.	Να αναγνωρίζουν το ρήμα <i>είμι</i> στον Μέλλοντα και να το κλίνουν.	4. Κλίση του ρ. <i>είμι</i> στον Μέλλοντα	
	4.1.	Να εντοπίζουν τον Μέλλοντα του ρήματος <i>είμι</i> σε αρχαιοελληνικό κείμενο και να τον συνδέουν με το υποκείμενο.	4.1.Τύποι του Μέλλοντα του ρήματος <i>είμι</i> σε αρχαιοελληνικό κείμενο και σύνδεσή του με το υποκείμενο	
	4.1.1.	Να σχηματίζουν απλές προτάσεις με τύπους του Μέλλοντα του ρήματος <i>είμι</i> .	4.1.1.Τύποι του Μέλλοντα του ρ. <i>είμι</i> σε απλές προτάσεις της Αρχαίας Ελληνικής	
	4.1.2.	Να αναγνωρίζουν τη συντακτική λειτουργία των βαρύτονων ρημάτων και του		

		ρ. εἰμί στον Μέλλοντα.		
	4.1.3.	Να κατανοούν τη σύνδεση του ρήματος με το πρόσωπο που ενεργεί.	4.1.3. Σχέση του ρήματος με το πρόσωπο ή την προσωπική αντωνυμία που ενεργεί (Υπό + κεῖμαι = υπόκειμαι - Υποκείμενο) -Σχέση του υποκειμένου (πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) -Η ονομαστική ως πτώση του υποκειμένου	
	4.1.4.	Να εντοπίζουν τα ρήματα στον Μέλλοντα βαρυτόνων ρημάτων και του ρήματος εἰμί σε αρχαιοελληνικό κείμενο και τα συνδέουν με το υποκείμενο.	4.1.4. Μέλλοντας βαρυτόνων ρημάτων και του ρήματος εἰμί σε αρχαιοελληνικό κείμενο και σύνδεσή τους με το υποκείμενο. - Κατάληξη βαρύτονου ρήματος - Χαρακτήρας βαρύτονου ρήματος -Τύποι ρήματος εἰμί σε σχέση με τύπους στα Ν.Ε.	
	5.	Να κατανοούν τη χρήση των τύπων του Παρατατικού και του Αορίστου ε.φ. και μ.φ. βαρύτονων ρημάτων σε αρχαιοελληνικά κείμενα.		
	5.1.	Να αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία του Παρατατικού και του Αορίστου.		
	5.1.1.	Να αναγνωρίζουν τα ρήματα στον Παρατατικό και τον	5.1.1. Παρατατικός και Αόριστος	

		Αόριστο ε.φ. και μ.φ. σε ένα αρχαιοελληνικό κείμενο.	βαρύτονων ρημάτων -θέμα, αύξηση (συλλαβική, χρονική, εσωτερική) -χρονικός χαρακτήρας, καταλήξεις Παρατατικού και Αορίστου (ενεργητικής και μέσης φωνής)	
	5.1.2.	Να αναγνωρίζουν τη χρονική βαθμίδα του Παρατατικού και του Αορίστου και να σχηματίζουν τους τύπους των βαρύτονων ρημάτων των χρόνων αυτών.	5.1.2. Σχηματισμός του Παρατατικού και Αορίστου οποιουδήποτε βαρύτονου ρήματος -Σημασία της παρελθοντικής διάστασης των χρόνων του Παρατατικού και του Αορίστου	
	5.1.3	Να εντοπίζουν τους τύπους οριστικής του Παρατατικού και Αορίστου βαρύτονων ρημάτων σε απλά αρχαιοελληνικά κείμενα.	5.1.3.Σημασία της οριστικής των παρελθοντικών χρόνων (δήλωση του οριστικού= του πραγματικού) -Σχέση της οριστικής έγκλισης με τις καταλήξεις του Παρατατικού και του Αορίστου βαρύτονων ρημάτων	
	5.1.4	Να σχηματίζουν απλές προτάσεις με τη χρήση των τύπων του Παρατατικού και του Αορίστου.	5.1.4. Τύποι της οριστικής του Παρατατικού και Αορίστου βαρύτονων ρημάτων σε απλά αρχαιοελληνικά κείμενα, όπως τα ιστοριογραφικά - ιστορικά (Ξενοφών, Θουκυδίδης)	
	5.1.5	Να αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία του ρ. είμί στον Παρατατικό.	5.1.5. Τύποι του Παρατατικού και του Αορίστου ε.φ. και μ.φ. σε απλές προτάσεις της Αρχαίας Ελληνικής	

	<p>6. Να συγκρίνουν την κλίση του ρήματος εἰμί στον Παρατατικό στα Αρχαία Ελληνικά με την κλίση του ρ. εἶμαι στον Παρατατικό στα Νέα Ελληνικά.</p> <p>6.1. Να εντοπίζουν τον Παρατατικό του ρήματος <i>εἰμί</i> σε αρχαιοελληνικό κείμενο και να το συνδέουν με το υποκείμενο/προσωπική αντωνυμία.</p> <p>6.1.1. Να σχηματίζουν απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά με τη χρήση του ρήματος εἰμί.</p> <p>6.1.2. Να αναγνωρίζουν τη συντακτική λειτουργία των ρημάτων στον Παρατατικό και τον Αόριστο, καθώς και του ρ. <i>εἰμί</i> στον Παρατατικό.</p> <p>6.1.3. Να κατανοούν τη σύνδεση του ρήματος με το πρόσωπο που ενεργεί.</p>	<p>6. Κλίση του ρ. <i>εἰμί</i> στον Παρατατικό σε σχέση και με την κλίση του ρ. εἶμαι στον Παρατατικό στα Νέα Ελληνικά.</p> <p>6.1. Παρατατικός του ρ. <i>εἰμί</i> σε αρχαιοελληνικό κείμενο και σύνδεσή του με το υποκείμενο/προσωπική αντωνυμία</p> <p>6.1.1. Απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά με τη χρήση του ρ. <i>εἰμί</i> -Συνδετικό ρήμα εἰμί στον Παρατατικό -Σχέση ρήματος και υποκειμένου/προσωπικής αντωνυμίας - Λειτουργία του συνδετικού ρήματος για σύνδεση του υποκειμένου με την ιδιότητά του (κατηγορούμενο)</p> <hr/> <p>6.1.3. Σχέση του ρήματος με το πρόσωπο ή την προσωπική αντωνυμία που ενεργεί (υπό + κείμαι = υπόκειμαι -</p>	
--	--	---	--

			Υποκείμενο) -Σχέση του υποκειμένου (πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) -Χρήση της ονομαστικής ως της πτώσης του υποκειμένου	
	7.1	Να αναγνωρίζουν τύπους του Παρακειμένου και του Υπερσυντελικού βαρύτονων ρημάτων ε.φ. και μ.φ. σε αρχαιοελληνικά κείμενα.	7.1 Τύποι του Παρακειμένου και Υπερσυντελικού ε. φ. και μ.φ.σε αρχαιοελληνικό κείμενο με βάση αρχαίες και λόγιες φράσεις που επιβιώνουν στη Νέα Ελληνική.	
	7.2	Να αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία των χρόνων αυτών.	7.2 Παρακείμενος και Υπερσυντέλικος βαρύτονου ρήματος -Σημασία αναδιπλασιασμού - είδη: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Επανάληψη του αρχικού συμφώνου του θέματος με ένα ε. ▪ Συλλαβική αύξηση έ- ▪ Χρονική αύξηση -Αναδιπλασιασμός, θέμα, χρονικός χαρακτήρας, καταλήξεις Παρακειμένου και Υπερσυντελικού (ενεργητικής και μέσης φωνής) βαρύτονου ρήματος	
	7.2.1	Να αναγνωρίζουν ότι ο Παρακείμενος είναι χρόνος παροντικός, ενώ ο Υπερσυντέλικος είναι χρόνος παρελθοντικός και να σχηματίζουν τους τύπους των βαρύτονων ρημάτων	7.2.1 Σημασία της παροντικής διάστασης του χρόνου του Παρακειμένου, ως του χρόνου που δηλώνει κάτι που έγινε στο παρελθόν αλλά υπάρχει τώρα συντελεσμένο - Σημασία της παρελθοντικής	

		των χρόνων αυτών στην ε.φ. και μ.φ.	διάστασης του Υπερσυντελικού	
	7.1.2	Να κατανοούν τη σημασία της οριστικής έγκλισης , αναγνωρίζοντάς την ως την έγκλιση που φανερώνει κάτι το πραγματικό και να εντοπίζουν τύπους της οριστικής του Παρακειμένου και Υπερσυντελικού ε. φ. και μ.φ. σε αρχαιοελληνικά κείμενα.	7.1.2 Σημασία της οριστικής έγκλισης (δήλωση του οριστικού = του πραγματικού) -Τύποι του Παρακειμένου και Υπερσυντελικού ε. φ. και μ.φ. σε οριστική σε αρχαιοελληνικό κείμενο -Σύνδεση της οριστικής έγκλισης με τις καταλήξεις του Παρακειμένου και του Υπερσυντελικού. -Τύποι οριστικής Παρακειμένου και του Υπερσυντελικού βαρύτονων ρημάτων σε αρχαιοελληνικά κείμενα με διαχρονικά μηνύματα.	
	7.2	Να σχηματίζουν απλές προτάσεις με τη χρήση τύπων του Παρακειμένου και του Υπερσυντελικού ε.φ. και μ.φ.	7.2 Απλές προτάσεις με τύπους του Παρακειμένου και του Υπερσυντελικού ε. φ. και μ.φ. στην οριστική έγκλιση	
	7.3	Να αναγνωρίζουν τη συντακτική λειτουργία των βαρύτονων ρημάτων στον Παρακείμενο και Υπερσυντέλικο.	7.3 Σχέση του ρήματος με το πρόσωπο ή την προσωπική αντωνυμία που ενεργεί (υπό + κεῖμαι = υπόκειμαι - Υποκείμενο)	
	7.3.1	Να κατανοούν τη σύνδεση του ρήματος με το πρόσωπο που ενεργεί.	7.3.1.Συσχετισμός του υποκειμένου (πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός)	

			<p>-Χρήση της ονομαστικής ως της πτώσης του υποκειμένου</p> <p>-Ρήματα στον Παρακείμενο και τον Υπερσυντέλικο βαρυτόνων ρημάτων σε αρχαιοελληνικό κείμενο και σύνδεσή τους με το υποκείμενο</p> <p>-Χρήση της ονομαστικής ως της πτώσης του υποκειμένου</p> <hr/>	
<p>V. Να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας γραμματικά και συντακτικά τον ρόλο των ουσιαστικών α' και β' κλίσης και να σχηματίζουν μικρές προτάσεις με αυτά.</p>	1.	<p>Να κατανοούν τη χρήση του ουσιαστικού σε αρχαιοελληνικά κείμενα.</p> <hr/>		
	1.1.	<p>Να αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία του ουσιαστικού και να μπορούν να αναγνωρίζουν τα στοιχεία που το χαρακτηρίζουν</p> <hr/>	<p>1.1.Διάκριση των συγκεκριμένων ουσιαστικών (φανερώνουν πρόσωπο, πράγμα ή ζώο) και των αφηρημένων ουσιαστικών (φανερώνουν πράξη, κατάσταση, ιδιότητα)</p> <hr/>	
	1.1.1.	<p>Να κατανοούν τον τρόπο λειτουργίας του ουσιαστικού ως κλιτής λέξης.</p> <hr/>	<p>1.1.1.Τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν το ουσιαστικό</p> <ul style="list-style-type: none"> - γένος (αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο) - κλίση (α', β' κλίση) - πτώση (ονομαστική, γενική, δοτική, αιτιατική και κλητική) -αριθμός (ενικός και πληθυντικός) <hr/>	
	1.1.2.	<p>Να διακρίνουν τα ομαλά ουσιαστικά της Β' κλίσης σε αρχαιοελληνικό κείμενο.</p>	<p>1.1.2. Κλίση του άρθρου στα τρία γένη</p> <p>-Διάκριση θέματος, χαρακτήρα, κατάληξης</p>	

			<ul style="list-style-type: none"> -Κλίση ουσιαστικών β' κλίσης (αρσενικά και θηλυκά σε -ος και ουδέτερα σε -ον) -Σύγκριση αρσενικών και θηλυκών της β' κλίσης έχουν τις ίδιες καταλήξεις στον ενικό και στον πληθυντικό. -Τα ουδέτερα σχηματίζουν στον ενικό και στον πληθυντικό τρεις πτώσεις όμοιες: την ονομαστική, την αιτιατική και την κλητική -Κανόνες τονισμού 	
	1.1.3.	<p>Να χρησιμοποιούν τα ουσιαστικά της β' κλίσης, δημιουργώντας προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά.</p>	<p>1.1.3. Ουσιαστικά της β' κλίσης σε απλές προτάσεις της Αρχαίας Ελληνικής</p>	
	1.1.4.	<p>Να κατανοούν τον συντακτικό ρόλο του ουσιαστικού της β' κλίσης στην πρόταση.</p>	<p>1.1.4. Ουσιαστικά β' κλίσης ως:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Υποκείμενο (ποιος ενεργεί) -Αντικείμενο (πού μεταβαίνει η ενέργεια του ρήματος) -Κατηγορούμενο (ποια ιδιότητα έχει το υποκείμενο ή το αντικείμενο) -Η σχέση του υποκειμένου με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) -Η χρήση της ονομαστικής ως της κύριας πτώσης του υποκειμένου -Η σχέση του υποκειμένου (γένος, πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) και το κατηγορούμενο (γένος, πτώση και αριθμός) 	

	<p>1.1.5. Να κατανοούν τη σύνδεση του ουσιαστικού με το ρήμα.</p> <hr/> <p>1.1.6. Να κατανοούν τη σημασία της ονομαστικής, αναγνωρίζοντάς την ως την πτώση που φανερώνει το υποκείμενο.</p> <hr/> <p>1.1.7. Να διακρίνουν τη λειτουργία των ασυναίρετων ουσιαστικών της α' κλίσης σε αρχαιοελληνικό λόγο.</p> <hr/> <p>1.1.8. Να χρησιμοποιούν τα ασυναίρετα ουσιαστικά της α' κλίσης, δημιουργώντας αρχαιοελληνικό κείμενο.</p> <hr/> <p>1.2. Να κατανοούν τον συντακτικό ρόλο του ουσιαστικού της α' κλίσης στην πρόταση.</p> <hr/> <p>1.2.1. Να κατανοούν τη σύνδεση του ουσιαστικού με το ρήμα.</p>	<hr/> <p>1.1.6. Πτώση του υποκειμένου (συνήθως η ονομαστική) - Πτώσεις του αντικειμένου (οι πλάγιες πτώσεις) - Πτώση κατηγορουμένου (συμφωνεί με την πτώση του υποκειμένου)</p> <hr/> <p>1.1.7. Κλίση του άρθρου στα τρία γένη -Διάκριση θέματος, χαρακτήρα, κατάληξης -Κλίση ουσιαστικών α' κλίσης (αρσενικά σε -ας ή -ης και θηλυκά σε -α ή -η) -Κανόνες τονισμού</p> <hr/> <p>1.1.8. Ουσιαστικά της α' κλίσης σε απλές προτάσεις της Αρχαίας Ελληνικής</p> <hr/> <p>1.2. Ουσιαστικά Α' κλίσης ως: -Υποκείμενα (ποιος ενεργεί) -Αντικείμενα (πού μεταβαίνει η ενέργεια του ρήματος) -Κατηγορούμενα (ποια ιδιότητα έχει το υποκείμενο ή το αντικείμενο)</p> <hr/> <p>1.2.1. Σχέση του υποκειμένου με το ρήμα -Συσχετισμός του υποκειμένου με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός)</p>	
--	---	--	--

			<p>-Η ονομαστική ως η κύρια πτώση του υποκειμένου</p> <p>-Η σχέση του υποκειμένου (γένος, πτώση και αριθμός) με το ρήμα (πρόσωπο και αριθμός) και το κατηγορούμενο (γένος, πτώση και αριθμός)</p> <hr/> <p>1.2.2. Η χρήση της ονομαστικής ως της κύριας πτώσης του κατηγορουμένου</p> <p>-Η έννοια του κατηγορουμένου ως του όρου που προσδίδει μια ιδιότητα στο υποκείμενο (ουσιαστικό)</p> <p>-Τα συνδετικά ρήματα ως σύνδεση υποκειμένου (ουσιαστικού) και κατηγορουμένου</p> <hr/> <p>1.2.3. Η έννοια του αντικειμένου ως προσδιορισμού που δηλώνει το πρόσωπο ή το πράγμα, στο οποίο μεταβαίνει η ενέργεια του υποκειμένου.</p> <p>-Η λειτουργία του/των αντικειμένου/αντικειμένων στη δομή του αρχαιοελληνικού λόγου</p> <p>-Τα βασικά ρήματα που συντάσσονται με την κάθε πλάγια πτώση</p> <hr/> <p>1.2.4. Οι πτώσεις των ουσιαστικών σε απλές προτάσεις και η διαφοροποίηση ανάλογα με τη συντακτική τους λειτουργία (υποκείμενο, αντικείμενο, κατηγορούμενο)</p>	
	1.2.2.	Να κατανοούν τη σημασία της ονομαστικής, αναγνωρίζοντάς την και ως την πτώση που φανερώνει το κατηγορούμενο.		
	1.2.3.	Να κατανοούν τη σημασία των πλαγίων πτώσεων, αναγνωρίζοντάς τις ως τις πτώσεις που φανερώνουν το αντικείμενο.		
	1.2.4.	Να σχηματίζουν απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά με τη χρήση ουσιαστικών α' και β' κλίσης ως υποκειμένου, αντικειμένου και		

	<p>1.2.5. <u>κατηγορουμένου.</u></p> <p>Να διαπιστώσουν τη διαχρονικότητα της ελληνικής γλώσσας αναγνωρίζοντας την επιβίωση πολλών ουσιαστικών της Αρχαίας Ελληνικής τα οποία χρησιμοποιούνται μέχρι και σήμερα.</p> <p>1.2.6. <u>Να διαπιστώσουν την ελληνικότητα της κυπριακής διαλέκτου.</u></p>	<p>1.2.5. Ουσιαστικά της Αρχαίας Ελληνικής που χρησιμοποιούνται ακριβώς τα ίδια μέχρι σήμερα, κάποια με μικρές αλλαγές, κάποια μόνο ως πρώτο ή δεύτερο συνθετικό κ.λπ.</p> <p>1.2.6 Διατήρηση στην κυπριακή διάλεκτο: - Πολλών καταλήξεων ουσιαστικών της Αρχαίας Ελληνικής (π.χ. τον ταμίαν, τον άνθρωπον, την οδόν, την κάραν, την δόμην, το πρόσωπον, το μάρμαρον, κτλ.) - Σύνταξης ρημάτων με γενική, αντί με αιτιατική που συντάσσονται στη νεοελληνική (π.χ. αθθυμήθην του χωρκού του, άκου του γονιού σου).</p>	
<p>VI. Να μπορούν να αξιοποιούν γραμματικά τα δευτερόκλιτα επίθετα.</p>	<p>1. <u>Να κατανοούν ότι τα επίθετα προσδίδουν μίαν ιδιότητα στα ουσιαστικά που προσδιορίζουν.</u></p> <p>1.1. <u>Να μπορούν να τα εντοπίζουν σε ένα αρχαιοελληνικό κείμενο.</u></p> <p>1.1.1. <u>Να αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία του</u></p>	<p>1. Η ιδιότητα του επιθέτου στο ουσιαστικό που προσδιορίζει.</p> <p>1.1. Δευτερόκλιτα επίθετα σε αρχαιοελληνικά κείμενα</p> <p>1.1.1. Η χρήση των δευτερόκλιτων επιθέτων που κλίνονται : - τα αρσενικά και ουδέτερα, σύμφωνα με</p>	

		επιθέτου.	τη Β' κλίση των ουσιαστικών - τα θηλυκά, σύμφωνα με την Α' κλίση των ουσιαστικών	
	1.1.2.	Να κατανοούν τον τρόπο λειτουργίας του επιθέτου ως κλιτής λέξης, να σχηματίζουν και να κλίνουν τα δευτερόκλιτα επίθετα.	1.1.2. Κλίση δευτερόκλιτων επιθέτων	
	1.1.3.	Να διακρίνουν τις κατηγορίες των δευτερόκλιτων επιθέτων.	1.1.3. Κατηγορίες δευτερόκλιτων επιθέτων - Τρικατάληκτα (διαφορετική κατάληξη για κάθε γένος) π.χ. ὁ καλός, ἡ καλή, τὸ καλόν - Δικατάληκτα (μια κατάληξη για αρσενικά και θηλυκά και διαφορετική για τα ουδέτερα) π.χ. ὁ, ἡ ἔνδοξος, τὸ ἔνδοξον	
	1.1.4.	Να σχηματίζουν προτάσεις σε αρχαιοελληνικό λόγο, χρησιμοποιώντας δευτερόκλιτα επίθετα.	1.1.4. Δευτερόκλιτα επίθετα σε απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά	
VII. Να μπορούν να αξιοποιούν γραμματικά και συντακτικά τα παραθετικά ομαλών επιθέτων και επιρρημάτων.	1.	Να αναγνωρίζουν τους βαθμούς και τα παραθετικά των ομαλών επιθέτων και επιρρημάτων σε κείμενα αρχαίου ελληνικού λόγου.	1. Βαθμοί και παραθετικά ομαλών επιθέτων και επιρρημάτων - Καταλήξεις παραθετικών επιθέτων και επιρρημάτων - Κατηγορίες επιθέτων	
	1.1	Να σχηματίζουν τα παραθετικά των επιθέτων.	1.1 Κανονικός σχηματισμός μονολεκτικών παραθετικών των	

			<p>επιθέτων</p> <p>-Αναλογικός σχηματισμός παραθετικών των επιθέτων</p>	
	1.2	<p>Να κατανοούν τον τρόπο λειτουργίας των παραθετικών του επιθέτου ως κλιτής λέξης και να κλίνουν τα παραθετικά.</p>	1.2 Κλίση των παραθετικών των επιθέτων	
	1.3	<p>Να σχηματίζουν τα παραθετικά των επιρρημάτων.</p>	<p>1.3 Βαθμοί και παραθετικά των επιρρημάτων</p> <p>-Κανονικός σχηματισμός μονολεκτικών παραθετικών των επιρρημάτων</p>	
	1.4	<p>Να σχηματίζουν προτάσεις σε αρχαιοελληνικό λόγο, χρησιμοποιώντας παραθετικά των επιθέτων και των επιρρημάτων.</p>	1.4 Παραθετικά των επιθέτων και των επιρρημάτων σε απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά	
	1.5	<p>Να διαπιστώσουν τη διαχρονικότητα της ελληνικής γλώσσας αναγνωρίζοντας την επιβίωση παραθετικών των επιθέτων και επιρρημάτων της Αρχαίας Ελληνικής τα οποία χρησιμοποιούνται μέχρι και σήμερα.</p>	1.5 Αντίστοιχοι τύποι παραθετικών των επιθέτων και επιρρημάτων στα Νέα Ελληνικά	
	2.	<p>Να αναγνωρίζουν τον α' και β' όρο της σύγκρισης σε</p>	<p>2. Α' και β' όρος της σύγκρισης</p> <p>- Συγκριτικές λέξεις (παραθετικά απλών</p>	

		κείμενα αρχαίου ελληνικού λόγου.	επιθέτων, λέξεις με συγκριτική σημασία) που χρησιμοποιούνται -Ορισμός α' και β' όρου της σύγκρισης -Εκφορά α' όρου της σύγκρισης -Εκφορά β' όρου της σύγκρισης	
	2.1	Να σχηματίζουν προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά, χρησιμοποιώντας τον α' και β' όρο σύγκρισης.	2.1 Α' και β' όρος σύγκρισης σε απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά	
VIII. Να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαιοελληνικό κείμενο, αξιοποιώντας γραμματικά και συντακτικά τον επιθετικό προσδιορισμό.	1.	Να αναγνωρίζουν τον επιθετικό προσδιορισμό σε κείμενα αρχαίου ελληνικού λόγου.	1. Ορισμός επιθετικού προσδιορισμού -Συμφωνία με προσδιοριζόμενο όρο ως προς την πτώση, αριθμό, γένος -Λέξεις με λειτουργία επιθετικού προσδιορισμού (αντωνυμίες, αριθμητικά, κύρια ονόματα γεωγραφικών όρων κ.λπ.)	
	1.1	Να αναγνωρίζουν ουσιαστικοποιημένα επίθετα που λειτουργούν ως επιθετικοί προσδιορισμοί.	1.1 Ουσιαστικοποιημένα επίθετα που λειτουργούν ως επιθετικοί προσδιορισμοί (π.χ. οί θνητοί, ή οίκουμένη, τὸ ναυτικόν)	
	1.2	Να σχηματίζουν προτάσεις στα αρχαία ελληνικά, χρησιμοποιώντας τον επιθετικό προσδιορισμό.	1.2 Επιθετικός προσδιορισμός σε απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά	
IX. Να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας	1.	Να σχηματίζουν το απαρέμφατο στον Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αόριστο και	1. Γραμματική λειτουργία του απαρεμφάτου - Ρηματικός τύπος	

<p>γραμματικά και συντακτικά τον ρόλο του απαρεμφάτου.</p>		<p>Παρακείμενο ε.φ. και μ.φ.</p> <hr/> <p>1.1. Να αναγνωρίζουν και να σχηματίζουν το απαρέμφατο Ενεστώτα και Μέλλοντα του ρήματος ειμί.</p> <p>1.1.1. Να συσχετίζουν τύπους του απαρεμφάτου ε.φ. και μ.φ. με αντίστοιχους τύπους που έχουν επιβιώσει στα Νέα Ελληνικά.</p> <hr/> <p>2. Να κατανοούν ότι έναρθρο απαρέμφατο λέγεται το απαρέμφατο που έχει άρθρο ουδετέρου γένους και το συναντάμε σε κάθε πτώση του ενικού αριθμού εκτός από την κλητική.</p> <p>2.1. Να εντοπίζουν το έναρθρο απαρέμφατο σε αρχαιοελληνικό κείμενο.</p>	<p>- Άκλιτος τύπος - Θέμα, καταλήξεις απαρεμφάτου Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αορίστου και Παρακειμένου ε.φ. και μ.φ. -Σχηματισμός απαρεμφάτου σε Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αόριστο και Παρακείμενο ε.φ. και μ.φ.</p> <hr/> <p>1.1. Απαρέμφατο του ρήματος ειμί στον Ενεστώτα και Μέλλοντα</p> <p>1.1.1. Αντίστοιχοι τύποι του απαρεμφάτου ε.φ. και μ.φ. στα Νέα Ελληνικά</p> <hr/> <p>2.Σημασία έναρθρου απαρεμφάτου</p> <p>2.1.Έναρθρο απαρέμφατο σε αρχαιοελληνικό κείμενο -Το έναρθρο απαρέμφατο στα Νέα Ελληνικά</p>	
--	--	---	--	--

	2.1.1.	Να κατανοούν ότι το άρθρο απαρέμφατο είναι το απαρέμφατο που χρησιμοποιείται χωρίς το άρθρο.	2.1.1. Σημασία άρθρου απαρεμφάτου	
	2.1.2.	Να εντοπίζουν το άρθρο απαρέμφατο σε αρχαιοελληνικό κείμενο.	2.2.1. Το άρθρο απαρέμφατο σε αρχαιοελληνικό κείμενο - Το άρθρο απαρέμφατο στα Νέα Ελληνικά	
	2.1.3.	Να σχηματίζουν πρόταση με τη χρήση άρθρου ή άρθρου απαρεμφάτου.	2.1.3. Προτάσεις με άρθρο ή άρθρο απαρέμφατο - Το απαρέμφατο σε αρχαίες και λόγιες φράσεις που επιβιώνουν μέχρι τις μέρες μας	
	3.	Να κατανοούν ότι τελικό απαρέμφατο λέγεται το απαρέμφατο που ισοδυναμεί με πρόταση επιθυμίας.	3. Η σημασία του τελικού απαρεμφάτου - Το τελικό απαρέμφατο αποδίδεται με το να και δέχεται άρνηση μη .	
	3.1.	Να αναγνωρίζουν και να εντοπίζουν το τελικό απαρέμφατο σε αρχαιοελληνικά κείμενα	3.1. Το τελικό απαρέμφατο σε αρχαιοελληνικά κείμενα - Το απαρέμφατο στην πρόταση - Συσχετισμός απαρεμφάτου με το ρήμα της πρότασης - Τα ρήματα που παίρνουν ως υποκείμενο ή ως αντικείμενο τελικό απαρέμφατο - Απόδοση του τελικού απαρεμφάτου στα Νέα Ελληνικά με το <i>να</i>	
	3.1.1.	Να κατανοούν ότι ειδικό	3.1.1. Το ειδικό απαρέμφατο σε	

		<p>απαρέμφατο λέγεται το απαρέμφατο που ισοδυναμεί με ειδική πρόταση.</p>	<p>αρχαιοελληνικό κείμενο και απόδοση του νοήματός του στα Νέα Ελληνικά</p> <ul style="list-style-type: none"> -Το απαρέμφατο στην πρόταση -Συσχετισμός με το ρήμα της πρότασης -Τα ρήματα που παίρνουν ως υποκείμενο ή ως αντικείμενο ειδικό απαρέμφατο - Απόδοση του ειδικού απαρεμφάτου στα Νέα Ελληνικά με το <i>ότι</i> 	
	3.1.2.	<p>Να χρησιμοποιούν το ειδικό και τελικό απαρέμφατο μέσα σε προτάσεις.</p>	<p>3.1.2. Το ειδικό και τελικό απαρέμφατο σε απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά</p> <ul style="list-style-type: none"> -Πρόταση επιθυμίας και του ρήματος εξάρτησής της στα Νέα Ελληνικά και μεταφορά στα Αρχαία Ελληνικά -Ειδική πρόταση και ρήμα εξάρτησής της στα Νέα Ελληνικά και μεταφορά στα Αρχαία Ελληνικά 	
	4.	<p>Να αντιλαμβάνονται ότι όταν το Υ (υποκείμενο) του ρήματος είναι το ίδιο με το Υ του απαρεμφάτου έχουμε ταυτοπροσωπία.</p>	<p>4. Σημασία ταυτοπροσωπίας</p> <ul style="list-style-type: none"> - Το υποκείμενο του απαρεμφάτου μπαίνει σε ονομαστική πτώση, όταν είναι το ίδιο με το υποκείμενο του ρήματος. 	
	4.1.	<p>Να εντοπίζουν το φαινόμενο της ταυτοπροσωπίας σε απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά.</p>	<p>4.1. Η ταυτοπροσωπία σε απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά</p> <ul style="list-style-type: none"> -Το ρήμα της πρότασης -Το υποκείμενο του ρήματος -Εντοπισμός του απαρεμφάτου - Με βάση το ρήμα της πρότασης 	

	<p>4.1.1.</p> <hr/> <p>4.1.2.</p>	<p>Να σχηματίζουν την ταυτοπροσωπία σε σχετική άσκηση.</p> <hr/> <p>Να κατανοούν ότι όταν το Υ του ρήματος είναι</p>	<p>διαπίστωση αν το απαρέμφατο είναι τελικό ή ειδικό</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εντοπισμός του υποκειμένου του απαρεμφάτου -Αν το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το ίδιο με το υποκείμενο του ρήματος, έχουμε ταυτοπροσωπία. <p>4.1.1. Εφαρμογή της ταυτοπροσωπίας σε σχετική άσκηση.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Εντοπισμός του ρήματος της πρότασης - Εντοπισμός του υποκειμένου του ρήματος - Εντοπισμός του απαρεμφάτου - Με βάση το ρήμα της πρότασης διαπίστωση αν το απαρέμφατο είναι τελικό ή ειδικό - Εντοπισμός του υποκειμένου του απαρεμφάτου - Αν το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το ίδιο με το υποκείμενο του ρήματος, έχουμε ταυτοπροσωπία. - Στην ταυτοπροσωπία το υποκείμενο του απαρεμφάτου τίθεται σε πτώση ονομαστική. <p>4.1.2. Σημασία της ετεροπροσωπίας</p>	
--	-----------------------------------	--	--	--

		<p>διαφορετικό από το Υ του απαρεμφάτου, τότε έχουμε <i>ετεροπροσωπία</i>.</p>	<p>- Το υποκείμενο του απαρεμφάτου βρίσκεται σε πτώση αιτιατική, ενώ το υποκείμενο του ρήματος σε πτώση ονομαστική.</p>	
	4.1.3.	<p>Να εντοπίζουν το φαινόμενο της ετεροπροσωπίας σε αρχαιοελληνικό κείμενο.</p>	<p>4.1.3. Η ετεροπροσωπία σε αρχαιοελληνικό κείμενο.</p>	
	4.1.4.	<p>Να σχηματίζουν την ετεροπροσωπία σε σχετική άσκηση.</p>	<p>4.1.4. Εφαρμογή της ετεροπροσωπίας σε σχετική άσκηση</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εντοπισμός του ρήματος της πρότασης - Εντοπισμός του υποκειμένου του ρήματος - Εντοπισμός του απαρεμφάτου - Με βάση το ρήμα της πρότασης διαπίστωση αν το απαρέμφατο είναι τελικό ή ειδικό - Εντοπισμός του υποκειμένου του απαρεμφάτου - Αν το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι διαφορετικό από το υποκείμενο του ρήματος, έχουμε ετεροπροσωπία. - Στην ετεροπροσωπία το υποκείμενο του απαρεμφάτου τίθεται σε πτώση αιτιατική. 	
	4.1.5	<p>Να αποδίδουν το περιεχόμενο ενός</p>	<p>4.1.5. Απόδοση του αρχαιοελληνικού κειμένου με βάση την ετεροπροσωπία ή την ταυτοπροσωπία</p>	

		<p>αρχαιοελληνικού κειμένου με βάση την ταυτοπροσωπία ή την ετεροπροσωπία.</p> <hr/>	<p>- Στην ταυτοπροσωπία το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το ίδιο με το υποκείμενο του ρήματος και υπονοείται στην απόδοση στα Νέα Ελληνικά</p> <p>- Στην ετεροπροσωπία το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι διαφορετικό από το υποκείμενο του ρήματος και μεταφράζεται σε ονομαστική.</p> <hr/>	
<p>Χ. Να βελτιώνονται στην ερμηνεία ενός αρχαίου κειμένου, αξιοποιώντας γραμματικά και συντακτικά το ρόλο των απροσώπων ρημάτων και εκφράσεων.</p>	1.	<p>Να αναγνωρίζουν το ρήμα ως κλιτή λέξη και να το ξεχωρίζουν από τα άλλα μέρη του λόγου.</p>		
	1.1.	<p>Να αναγνωρίζουν ότι το ρήμα έχει πρόσωπο, αριθμό και φωνή (= παρεπόμενα) και αυτά αποτελούν ένδειξη για το ποιος ενεργεί.</p> <hr/>	<p>1.1. Το απρόσωπο ρήμα και τα παρεπόμενά του</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πρόσωπο ρήματος - Αριθμός ρήματος - Φωνή ρήματος <hr/>	
	2.	<p>Να αναγνωρίζουν και να σχηματίζουν τα απρόσωπα ρήματα και τις απρόσωπες εκφράσεις.</p>	<p>2. Απρόσωπα ρήματα ως τα ρήματα που βρίσκονται στο γ' πρόσωπο ενικού</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σχηματισμός των απρόσωπων ρημάτων (π.χ. δεῖ, δοκεῖ, χρή κ.λπ.) - Απρόσωπες εκφράσεις ως οι περιφράσεις που σχηματίζονται συνήθως από ένα επίθετο ουδετέρου γένους ή ένα αφηρημένο ουσιαστικό + το ρήμα ἐστί (π.χ. καλόν ἐστί, ἀνάγκη ἐστί) 	
2.1.	<p>Να εντοπίζουν τα απρόσωπα ρήματα ή τις απρόσωπες</p>	<p>2.1. Τα απρόσωπα ρήματα ή οι απρόσωπες εκφράσεις σε</p>		

		εκφράσεις μέσα σε αρχαιοελληνικά κείμενα.	αρχαιοελληνικά κείμενα	
	2.1.1.	Να κατανοούν τη συντακτική λειτουργία των απρόσωπων ρημάτων και απρόσωπων εκφράσεων μέσα σε αρχαιοελληνικά κείμενα.		
	2.1.2.	Να αναγνωρίζουν το άναρθρο απαρέμφατο ως το υποκείμενο των απρόσωπων ρημάτων και των απρόσωπων εκφράσεων.	2.1.2. Άναρθρο απαρέμφατο ως υποκείμενο των απρόσωπων ρημάτων και απρόσωπων εκφράσεων	
	2.1.3.	Να κατανοούν τη σημασία της δοτικής προσωπικής , να την εντοπίζουν και να τη χρησιμοποιούν σε αρχαιοελληνικό κείμενο.	2.1.3.Σημασία της δοτικής προσωπικής ως της πτώσης που δηλώνει το πρόσωπο, στο οποίο αναφέρεται το απρόσωπο ρήμα - Η δοτική προσωπική σε προτάσεις στα αρχαία ελληνικά	
	2.1.4	Να σχηματίζουν προτάσεις στα αρχαία ελληνικά, χρησιμοποιώντας την απρόσωπη σύνταξη.	2.1.4. Προτάσεις με απρόσωπη σύνταξη - Απρόσωπα ρήματα που βρίσκονται στο γ' πρόσωπο ενικού - Άναρθρο απαρέμφατο ως υποκείμενο των απρόσωπων ρημάτων και απρόσωπων εκφράσεων - Δοτική προσωπική ως η πτώση που δηλώνει το πρόσωπο, στο οποίο αναφέρεται το απρόσωπο	

			ρήμα.	
ΧΙ. Οι μαθητές να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας τη λειτουργία των αντωνυμιών, όπως της αναφορικής.	1.	Να αναγνωρίζουν τύπους της αναφορικής αντωνυμίας και να μπορούν να την εντοπίζουν σε αρχαιοελληνικό κείμενο.	1. Τύποι της αναφορικής αντωνυμίας σε αρχαιοελληνικό κείμενο	
	1.1	Να αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία της αναφορικής αντωνυμίας.	1.1 Στοιχεία της αντωνυμίας που φανερώνουν τα τρία πρόσωπα του λόγου: - Αριθμός (ενικός και πληθυντικός) - Γένη (αρσενικό: ὅς, ὅστις θηλυκό: ἥ, ἥτις, ουδέτερο: ὃ, ὅτι= ο οποίος, η οποία, το οποίο,) - Πτώσεις (ονομαστική, γενική, δοτική, αιτιατική) -Κλίση αναφορικής αντωνυμίας	
	1.2	Να κατανοούν τον τρόπο λειτουργίας της αναφορικής αντωνυμίας ως κλιτής λέξης.	1.2 Κλίση της αναφορικής αντωνυμίας ὅς, ἥ, ὃ σύμφωνα με την α' και β' κλίση των ουσιαστικών	
	1.3	Να αναγνωρίζουν τη συντακτική λειτουργία της αναφορικής αντωνυμίας.		
	1.3.1	Να κατανοούν τη σύνδεση της αναφορικής αντωνυμίας στην ονομαστική πτώση με το υποκείμενο του ρήματος.	1.3.1 Η αναφορική αντωνυμία ως υποκείμενο (πτώση και αριθμός) του ρήματος (πρόσωπο και αριθμός)	

	1.4	Να χρησιμοποιούν την αναφορική αντωνυμία, σχηματίζοντας προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά.	1.4 Η αναφορική αντωνυμία σε απλές προτάσεις της Αρχαίας Ελληνικής	
XII. Να μπορούν να ερμηνεύουν σε ένα αρχαιοελληνικό κείμενο τη γραμματική και συντακτική λειτουργία της μετοχής.	1.	Να εξοικειωθούν με τον σχηματισμό των μετοχών ε.φ και μ.φ.	1. Μετοχή Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αορίστου, Παρακειμένου ενεργητικής και μέσης φωνής -θέμα του ρήματος, χρονικός χαρακτήρας, καταλήξεις -τρία γένη (π.χ. ό λύων, ή λύουσα, τὸ λῦον) -πτώσεις	
	1.1.	Να κατανοούν τη γραμματική λειτουργία της μετοχής ως του ρηματικού επιθέτου που μετέχει στις ιδιότητες τόσο του επιθέτου όσο και του ρήματος.		
	1.1.1.	Να εντοπίζουν τύπους των μετοχών ε.φ. και μ.φ. σε αρχαιοελληνικά κείμενα.	1.1.1.Τύποι της μετοχής σε αρχαιοελληνικά κείμενα -Μετοχές ενεργητικής φωνής (καταλήξεις, γένος, αριθμός, πτώση) -Μετοχές μέσης φωνής (καταλήξεις, γένος, αριθμός, πτώση)	
	1.1.2.	Να κλίνουν τις μετοχές στον Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αόριστο και Παρακείμενο Ενεργητικής και Μέσης Φωνής, αρσενικού, θηλυκού	1.1.2.Κλίση των μετοχών Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αορίστου και Παρακειμένου Ενεργητικής και Μέσης Φωνής, αρσενικού, θηλυκού και ουδετέρου γένους	

		και ουδετέρου γένους.	-Στην ε. φ. οι τύποι του αρσενικού και ουδετέρου, κατά τη Γ' κλ. ουσιαστικών -Στη μ. φ., αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο και το θηλυκό της ενεργητικής φωνής, κατά τη Α' και Β' κλίση ουσιαστικών.	
	1.1.3.	Να σχηματίζουν τη μετοχή του ρήματος <i>εἰμί</i> στον Ενεστώτα και στον Μέλλοντα της Ε.Φ. και να την εντοπίζουν σε αρχαιοελληνικό κείμενο.	1.1.3. Η μετοχή Ενεστώτα και Μέλλοντα του ρήματος <i>εἰμί</i> . -Καταλήξεις, γένη και πτώσεις της μετοχής του <i>εἰμί</i> . -Οι τύποι της μετοχής του <i>εἰμί</i> σε προτάσεις /κείμενα αρχαιοελληνικού λόγου -Επιβιώσεις τύπων της μετοχής του <i>εἰμί</i> σε στερεότυπες εκφράσεις	
	1.2.1.	Να συσχετίζουν τύπους της μετοχής με αντίστοιχους τύπους που έχουν επιβιώσει στα Νέα Ελληνικά και στην κυπριακή διάλεκτο.	1.2.1. Οι τύποι της μετοχής που έχουν επιβιώσει στα Νέα Ελληνικά και στην κυπριακή διάλεκτο. (π.χ. ο παρών, η παρούσα, το παρόν- τα πεπραγμένα κ.λπ.)	
	1.2.2.	Να κατανοούν τον συντακτικό ρόλο της μετοχής και να διακρίνουν τα είδη της.	1.2.2. Διάκριση της μετοχής σε: -Επιθετική ή αναφορική -Επιρρηματική (απλή αναφορά) -Κατηγορηματική (απλή αναφορά)	
	1.2.3.	Να αναγνωρίζουν την επιθετική μετοχή.	1.2.3. Η επιθετική μετοχή ως ο ρηματικός τύπος που προσδιορίζει ουσιαστικά ή αντωνυμίες και που	

			μπορεί να λειτουργεί ως υποκείμενο , αντικείμενο, κατηγορούμενο, επιθετικός και κατηγορηματικός προσδιορισμός.	
	1.2.4.	Να κατανοούν τη σημασία της επιθετικής μετοχής μετατρέποντάς την σε δευτερεύουσα αναφορική πρόταση.	1.2.4. Η σημασία της επιθετικής μετοχής ως δευτερεύουσα αναφορική πρόταση	
	1.2.5.	Να αναγνωρίζουν και να εντοπίζουν συνηθισμένες ουσιαστικοποιημένες μετοχές σε αρχαιοελληνικά κείμενα, αλλά και στα Νέα Ελληνικά.	1.2.5. Ουσιαστικοποιημένες επιθετικές μετοχές στα αρχαιοελληνικά κείμενα, όπως: <i>ὁ ἄρχων, το παρόν, το μέλλον, τα λεγόμενα</i> - Ουσιαστικοποιημένες επιθετικές μετοχές στα Νέα Ελληνικά	
	1.2.6.	Να σχηματίζουν προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά, χρησιμοποιώντας τύπους της μετοχής.	1.2.6. Τύποι της μετοχής σε προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά.	
XIII. Να απολαμβάνουν αισθητικά το αρχαιοελληνικό κείμενο, αναγνωρίζοντας τη λογοτεχνική του αξία.	1. 2.	1. Να απολαμβάνουν αισθητικά τα κείμενα. 2. Να διευρύνουν τη γνώση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας ως του κύριου φορέα του αρχαιοελληνικού πολιτισμού και να θεωρούν το μάθημα των ΑΕ ως μάθημα πολιτισμού.	2. Ενθάρρυνση των μαθητών για προσωπικό διάλογο με τις αξίες, αντιλήψεις του κειμένου, κριτική αποτίμηση και τελικά διαμόρφωση προσωπικής γνώμης (βιωματική προσέγγιση) -Ανάδειξη θεμάτων σχετικών με την ιστορία, την πολιτική, το δημόσιο βίο,	

			<p>τους θεσμούς, την καθημερινή ζωή, την πνευματική και καλλιτεχνική δραστηριότητα</p> <p>- Αίσθηση της αρμονίας, της πυκνότητας, της ακρίβειας και της ποικιλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, όπως χρησιμοποιήθηκε από κείμενα της κλασικής εποχής</p>	
	3.	<p>Να αποδίδουν, να ερμηνεύουν και να συγκρίνουν απλά αρχαιοελληνικά κείμενα.</p>	<p>3. Απόδοση και ερμηνεία του αρχαιοελληνικού κειμένου ως διαδικασία λύσης προβλήματος με δεδομένα (γνώση των ιστορικών στοιχείων, ετυμολογία, λεξιλόγιο, γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα), ζητούμενα και τέλος τη λύση</p>	
<p>XIV. Να διευρύνουν αυτήν την ανθρωπογνωστική σπουδή με τη συμπληρωματική διδασκαλία παράλληλων κειμένων του ίδιου ή άλλων συγγραφέων.</p>	1.	<p>Να διευρύνουν τη γνώση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας ως του κύριου φορέα του αρχαιοελληνικού πολιτισμού.</p>	<p>1. Συγκριτική θεώρηση απλών αρχαιοελληνικών κειμένων</p>	

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	
<p>Οι μαθητές/τριες:</p> <p>I. Να επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον, το επικοινωνιακό πλαίσιο παραγωγής του κειμένου και τα ευρύτερα κοινωνικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα.</p>	<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση:</i></p> <hr/> <p>1. Να αντιμετωπίζουν τα Α.Ε. ως μάθημα ανθρωπογνωσίας.</p> <p>1.1. Να αναγνωρίζουν τα διαχρονικά ανθρωπιστικά μηνύματα και να εκτιμούν την ανθρωπιστική παιδεία.</p> <p>1.2. Να κατανοούν την ανθρωποκεντρική διάσταση του αρχαίου κόσμου.</p> <hr/> <p>2. Να προσεγγίζουν ερμηνευτικά αντιπροσωπευτικά κείμενα της ΑΕΓ και να εκτιμούν τη λογοτεχνική τους αξία.</p> <p>2.1. Να εντοπίζουν τον χώρο, τον χρόνο, τα πρόσωπα και τα γεγονότα</p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p> <hr/> <p>1.1. Διαχρονικά ανθρωπιστικά μηνύματα, ανθρωπιστική παιδεία.</p> <p>1.2. Ανθρωποκεντρική διάσταση του αρχαίου κόσμου.</p> <hr/> <p>2. Ανάκληση προϋπάρχουσας γνώσης για ερμηνεία των γνωστών λέξεων</p> <p>2.1. Αναφορά στον χώρο, τον χρόνο, τα πρόσωπα και τα γεγονότα</p>	

που αφορούν ένα αρχαιοελληνικό κείμενο.

2.2. Να αποδίδουν και να ερμηνεύουν το περιεχόμενο του κειμένου σε νεοελληνικό λόγο.

3. Να καλλιεργούν αναγνωστικές και επικοινωνιακές δεξιότητες.

2.2. Απόδοση και ερμηνεία του περιεχομένου του κειμένου σε νέο ελληνικό λόγο

2.2.1. Λέξεις άγνωστες που μπορούν να ερμηνευτούν με βάση προϋπάρχουσες γνώσεις στα Αρχαία και Νέα Ελληνικά.

2.2.2. Αλλαγή της σειράς των λέξεων, όπου χρειάζεται, για απόδοση σε ορθό νεοελληνικό λόγο.

2.2.2.1 Σχέση ρήματος και υποκειμένου/προσωπικής αντωνυμίας

2.2.2.2. Λειτουργία του συνδετικού ρήματος για σύνδεση του υποκειμένου με την ιδιότητά του (κατηγορούμενο)

2.2.2.3. Σχέση ρήματος και αντικειμένου
-Οι πτώσεις των ουσιαστικών σε απλές προτάσεις και η διαφοροποίηση ανάλογα με τη συντακτική τους λειτουργία.

3. Καταγραφή του κειμένου τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή – ιστορικό πλαίσιο

<p>II. Να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας το λεξιλόγιο και συνειδητοποιώντας</p>	<p>3.1. Να συνδέουν τον δημιουργό και το κείμενο του με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό και πολιτιστικό πλαίσιο δημιουργίας του γραμματειακού είδους.</p> <hr/> <p>3.2. Να κατανοούν το νόημα του αρχαιοελληνικού κειμένου.</p> <hr/> <p>1. Να συνειδητοποιούν την αφετηρία, τη συνέχεια και εξέλιξη της Ελληνικής Γλώσσας.</p> <hr/> <p>1.1. Να αντιλαμβάνονται τη νοηματική συνάφεια Αρχαίας και Νέας Ελληνικής Γλώσσας.</p>	<p>3.1. Διαχρονικές ιδέες και πρότυπα/αντιπρότυπα που προβάλλονται από τον συγγραφέα</p> <p>3.1.1. Επικαιροποίηση του κειμένου</p> <p>3.1.2. Ιδέες που διαπνέουν το αρχαίο κείμενο – αξιολόγηση ιδεών/ σύγκριση με σημερινά δεδομένα</p> <hr/> <p>3.2. Σύνδεση του δημιουργού με το ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό και πολιτιστικό πλαίσιο δημιουργίας του γραμματειακού είδους</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανόηση του νοήματος αρχαιοελληνικών κειμένων <hr/>	
---	--	---	--

<p>τη διαχρονικότητα της Ελληνικής Γλώσσας.</p>	<p>1.2. Να επισημαίνουν τη διαχρονία του λεξιλογίου της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας.</p> <hr/> <p>1.3. Να διαπιστώσουν την ελληνικότητα της κυπριακής διαλέκτου.</p> <hr/> <p>2. Να συνδέουν ετυμολογικά τη Νέα με την Αρχαία Ελληνική.</p> <hr/> <p>2.1. Να σχηματίζουν λέξεις απλές και σύνθετες με αρχαιοελληνική ρίζα και να τις χρησιμοποιούν στην παραγωγή λόγου και να</p>	<p>1.2. Κοινές λέξεις /φράσεις ανάμεσα σε Αρχαία και Νέα Ελληνική</p> <hr/> <p>1.3. Λέξεις της Αρχαίας Ελληνικής που χρησιμοποιούνται στην κυπριακή διάλεκτο και δεν χρησιμοποιούνται στην κοινή νεοελληνική, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Πολλές καταλήξεις ουσιαστικών - Πολλές καταλήξεις ρημάτων -Σύνταξη ρημάτων με γενική, αντί με αιτιατική που συντάσσονται στη νεοελληνική <hr/> <p>2.1. Ετυμολογία λέξεων</p> <ul style="list-style-type: none"> -Σχηματισμός λέξεων στη Νέα Ελληνική με αρχαιοελληνική ρίζα (Παραγωγή - σύνθεση) -Εμπλουτισμός λεξιλογίου 	
--	---	--	--

<p>III. Να έρθουν σε επαφή με κείμενα αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων και να μπορούν να αξιολογούν τις λεξιλογικές ομοιότητες και διαφορές ως προς τη μορφή ανάμεσα στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά</p>	<p>εξοικειωθούν με τους μηχανισμούς της παραγωγής και σύνθεσης.</p> <hr/> <p>2.2. Να κατανοούν τη σημασία των λέξεων και να διευρύνουν τον γλωσσικό τους κώδικα, εμπλουτίζοντας και ομαδοποιώντας το λεξιλόγιό τους.</p> <hr/> <p>1. Να αναγνωρίζουν τους βασικούς κανόνες τονισμού και να κατανοούν κάποιες από τις εξαιρέσεις των κανόνων τονισμού.</p>	<hr/> <p>2.2. Παράδειγμα χρήσης λέξεων σε κείμενο με ολοκληρωμένο νόημα</p> <ul style="list-style-type: none"> - Συνώνυμα και αντώνυμα -Ομαδοποίηση λεξιλογίου με βάση τα μέρη του λόγου <hr/> <p>1. Κανόνες τονισμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η προπαραλήγουσα παίρνει πάντα οξεία - Η βραχύχρονη συλλαβή παίρνει πάντα οξεία - Μακρό προ βραχέος περισπάται <ul style="list-style-type: none"> - Μακρό προ μακρού οξύνεται - Ιδιαίτεροι κανόνες τονισμού που αφορούν στην α' και β' κλίση ουσιαστικών • Α' κλίση: <ul style="list-style-type: none"> ✓ το α στην κατάληξη –ας είναι πάντοτε μακρόχρονο ✓ η γενική πληθυντικού τονίζεται στη λήγουσα και παίρνει περισπωμένη 	
--	---	--	--

1.2. Να κατανοούν κάποιες από τις αλλοιώσεις των φθόγων (π.χ. έκθλιψη)

✓ το α της κατάληξης στην αιτιατική και κλητική είναι μακρόχρονο ή βραχύχρονο ανάλογα με το τι είναι στην ονομαστική.

- Β' κλίση:
 - ✓ η κατάληξη - α των ουδετέρων είναι βραχύχρονη

1.2. Έκθλιψη = αποβολή του τελικού βραχύχρονου φωνήεντος μιας λέξης μπροστά από το αρχικό φωνήεν ή τον αρχικό δίφθογγο της λέξης που ακολουθεί.

- το άφωνο ψιλόπνοο (κ,π,τ) μπροστά από δασυνόμενη λέξη τρέπεται στο αντίστοιχό του δασύπνοο (χ,φ,θ)
π.χ. ἀπό ἡμῶν - ἀφ' ἡμῶν
κατὰ ἡμῶν - καθ' ἡμῶν

- δύο ψιλόπνοα (κτ ή πτ) μπροστά από δασυνόμενη λέξη μετατρέπονται στα αντίστοιχά τους δασύπνοα (χθ, φθ)

<p>IV. Οι μαθητές και οι μαθήτριες να μπορούν να αναγνωρίζουν και να κλίνουν τα συμφωνόληκτα (αφωνόληκτα και ημιφωνόληκτα) ουσιαστικά Γ' κλίσης.</p>	<p>1.3. Να εφαρμόζουν τους βασικούς κανόνες τονισμού στην παραγωγή γραπτού λόγου στα Αρχαία Ελληνικά.</p> <hr/> <p>1. Να αναγνωρίζουν τα συμφωνόληκτα ουσιαστικά Γ' κλίσης.</p> <hr/> <p>1.1. Να κατηγοριοποιούν τα συμφωνόληκτα ουσιαστικά Γ' κλίσης, ανάλογα με το θέμα τους.</p>	<p>π.χ. πέντε ήμέραι – πενθήμερον νύχτα (και) ήμέραν – νυχθημερόν</p> <hr/> <p>1.3. Παραγωγή γραπτού λόγου στα Αρχαία Ελληνικά θέτοντας σε εφαρμογή τους κανόνες τονισμού</p> <hr/> <p>1. Συμφωνόληκτα ουσιαστικά Γ' κλίσης</p> <hr/> <p>1.1. Κατηγοριοποίηση συμφωνόληκτων ουσιαστικών της Γ' κλίσης σε αφωνόληκτα και ημιφωνόληκτα. - Θέμα των συμφωνόληκτων ουσιαστικών - Χαρακτήρας αφωνόληκτων και διάκρισή τους σε χειλικόληκτα, ουρανικόληκτα και οδοντικόληκτα</p>	
---	---	---	--

<p>V. Οι μαθητές να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας συντακτικά τον ρόλο του απαρεμφάτου.</p>		<p>- Χαρακτήρας ημιφωνόληκτων ουσιαστικών σε ενρινόληκτα, υγρόληκτα και σιγμόληκτα (ουδέτερα). -Διάκριση των ημιφωνόληκτων ουσιαστικών και διάκρισή τους σε μονόθεμα και διπλόθεμα. -Διάκριση των συγκοπτόμενων υγρόληκτων ουσιαστικών.</p>	
	<p>1.2. Να κλίνουν τα συμφωνόληκτα ουσιαστικά της Γ' κλίσης.</p>		
	<p>1.3. Να σχηματίζουν προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά, χρησιμοποιώντας συμφωνόληκτα ουσιαστικά.</p>	<p>1.2. Συμφωνόληκτα ουσιαστικά της Γ' κλίσης 1.3. Παραδείγματα προτάσεων στα Αρχαία Ελληνικά με τη χρήση συμφωνόληκτων και φωνηεντόληκτων ουσιαστικών</p>	
	<p>1. Να εξοικειωθούν με τη γραμματική αναγνώριση του απαρεμφάτου.</p>		
<p>1.1. Να κατανοούν ότι <i>έναρθρο απαρέμφατο</i> λέγεται το απαρέμφατο που έχει άρθρο ουδέτερου γένους και το συναντάμε σε κάθε πτώση του</p>	<p>1. Γραμματική αναγνώριση του απαρεμφάτου (υπενθύμιση) 1.1. Σημασία <i>έναρθρου</i> απαρεμφάτου</p>		

ενικού αριθμού εκτός από την κλητική.

1.2. Να κατανοούν ότι **άναρθρο** **απαρέμφατο** λέγεται το απαρέμφατο που χρησιμοποιείται χωρίς άρθρο.

1.3. Να κατανοούν ότι **τελικό** **απαρέμφατο** λέγεται το απαρέμφατο που ισοδυναμεί με πρόταση επιθυμίας.

1.4. Να κατανοούν ότι **ειδικό** **απαρέμφατο** λέγεται το απαρέμφατο που ισοδυναμεί με ειδική πρόταση.

- Εντοπισμός του σε αρχαιοελληνικό κείμενο
- Σύνδεση του με τα Νέα Ελληνικά (αντιστοιχία με το ουσιαστικό το καπνίζειν = το κάπνισμα)
- Σύνδεσή του με την κυπριακή διάλεκτο

1.2. Εντοπισμός του άναρθρου απαρεμφάτου σε αρχαιοελληνικό κείμενο

- Παραδείγματα προτάσεων με τη χρήση έναρθρου ή άναρθρου απαρεμφάτου

1.3. Σημασία του **τελικού** απαρεμφάτου

- Το απαρεμφάτου στην πρόταση
 - Συσχετισμός απαρεμφάτου με το ρήμα της πρότασης
 - Τα ρήματα που παίζουν ως υποκείμενο ή ως αντικείμενο τελικό απαρέμφατο.
- Απόδοση του τελικού απαρεμφάτου στα Νέα Ελληνικά με το να

1.5. Να χρησιμοποιούν το ειδικό και τελικό απαρέμφατο μέσα σε προτάσεις.

2. Να αντιλαμβάνονται ότι, όταν το Υ (υποκείμενο) του ρήματος είναι το ίδιο με το Υ του απαρεμφάτου, έχουμε **ταυτοπροσωπία**.

1.4. Εντοπισμός του ειδικού απαρεμφάτου μέσα σε αρχαιοελληνικό κείμενο και απόδοση του νοήματός του στα Νέα Ελληνικά.

- Το απαρέμφατο στην πρόταση
 - Συσχετισμός με το ρήμα της πρότασης
 - Τα ρήματα που παίρνουν ως υποκείμενο ή ως αντικείμενο ειδικό απαρέμφατο.
 - Απόδοση του ειδικού απαρεμφάτου στα Νέα Ελληνικά με το ότι
-

1.5. Χρήση ειδικού και τελικού απαρεμφάτου μέσα σε απλές προτάσεις σε αρχαιοελληνικό κείμενο

- Πρόταση επιθυμίας και ρήμα εξάρτησής της στα Νέα Ελληνικά της.
 - Μεταφορά στα Αρχαία Ελληνικά
 - Ειδική πρόταση και το ρήμα εξάρτησής της στα Νέα Ελληνικά της
 - Μεταφορά στα Αρχαία Ελληνικά
-

2. Το φαινόμενο της ταυτοπροσωπίας σε απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά

- Το ρήμα της πρότασης
 - Το υποκείμενο του ρήματος

2.1. Να σχηματίζουν την ταυτοπροσωπία και σε σχετική άσκηση.

3. Να κατανοούν ότι, όταν το Υ του ρήματος είναι διαφορετικό από το Υ του απαρεμφάτου, τότε έχουμε *ετεροπροσωπία*.

- Εντοπισμός του απαρεμφάτου
- Με βάση το ρήμα της πρότασης διαπίστωση αν το απαρέμφατο είναι τελικό ή ειδικό
- Εντοπισμός του υποκειμένου του απαρεμφάτου

Αν το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το ίδιο με το υποκείμενο του ρήματος, έχουμε ταυτοπροσωπία.

2.1. Παραδείγματα ταυτοπροσωπίας σε απλές προτάσεις

3. Το φαινόμενο της ετεροπροσωπίας σε απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά

- Εντοπισμός του ρήματος της πρότασης
- Εντοπισμός του υποκειμένου του ρήματος
- Εντοπισμός του απαρεμφάτου
- Με βάση το ρήμα της πρότασης διαπίστωση αν το απαρέμφατο είναι τελικό ή ειδικό

3.1. Να εφαρμόζουν την ετεροπροσωπία και σε σχετική άσκηση.

4. Να αναγνωρίζουν τα πρόσωπα ρήματα και τις πρόσωπες εκφράσεις και να τα εντοπίζουν στο κείμενο και να κατανοούν τη λειτουργία τους μέσα σε αρχαιοελληνικά κείμενα.

- Εντοπισμός του υποκειμένου του απαρεμφάτου
- Αν το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι διαφορετικό από το υποκείμενο του ρήματος, έχουμε ετεροπροσωπία.
- Στην ετεροπροσωπία το υποκείμενο του απαρεμφάτου τίθεται σε πτώση αιτιατική.

3.1. Παραδείγματα ετεροπροσωπίας σε απλές προτάσεις

3.1.1. Απόδοση του αρχαιοελληνικού κειμένου με βάση την ετεροπροσωπία ή την ταυτοπροσωπία

4. Πρόσωπα ρήματα και τα παρεπόμενά τους
- Πρόσωπο ρήματος
 - Αριθμός ρήματος
 - Φωνή ρήματος
 - Πρόσωπα ρήματα που βρίσκονται στο γ' πρόσωπο ενικού (π.χ. δεῖ, δοκεῖ, χρῆ κ.λπ.)
 - Οι πρόσωπες εκφράσεις ως οι περιφράσεις που σχηματίζονται συνήθως από ένα επίθετο

<p>VI. Οι μαθητές/τριες να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαιοελληνικό κείμενο με βάση τη γραμματική λειτουργία της μετοχής (α) καθώς και τον συντακτικό της ρόλο (β).</p>	<p>4.2. Να σχηματίζουν προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά, χρησιμοποιώντας την απρόσωπη σύνταξη.</p> <hr/> <p>1. Να σχηματίζουν μετοχές της ε.φ. και μέσης φωνής στον Ενεστώτα, Μέλλοντα και Αόριστο.</p> <p>1.1. Να κατανοούν τη γραμματική λειτουργία της μετοχής ως του ρηματικού επιθέτου που μετέχει στις ιδιότητες τόσο του επιθέτου όσο και του ρήματος.</p> <hr/> <p>1.2. Να αναγνωρίζουν τους</p>	<p>ουδετέρου γένους ή ένα αφηρημένο ουσιαστικό + το ρήμα <i>έστί</i> (π.χ. καλόν έστί, ανάγκη έστί) - Αναρθρο απαρέμφατο ως υποκείμενο των απρόσωπων ρημάτων και απρόσωπων εκφράσεων - Δοτική προσωπική ως η πτώση που δηλώνει το πρόσωπο, στο οποίο αναφέρεται το απρόσωπο Παραδείγματα των απρόσωπων ρημάτων μέσα σε αρχαιοελληνικά κείμενα.</p> <hr/> <p>1. Μετοχή Ενεστώτα, Μέλλοντα και Αορίστου ενεργητικής των βαρύτονων ρημάτων (υπενθύμιση)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μετοχές ενεργητικής φωνής (θέμα, καταλήξεις, γένος και πτώση) - Μετοχές μέσης φωνής (θέμα, καταλήξεις, γένος και πτώση) 	
--	---	---	--

	<p>διάφορους τύπους των μετοχών στην ενεργητική και μέση φωνή και να τους εντοπίζουν σε αρχαιοελληνικά κείμενα.</p> <hr/> <p>1.3. Να κλίνουν τις μετοχές στον Ενεστώτα, Μέλλοντα και Αόριστο ενεργητικής και μέσης φωνής σε όλα τα γένη.</p> <hr/> <p>2. Να σχηματίζουν και να κλίνουν τη μετοχή του ρήματος <i>εἶμι</i> στον Ενεστώτα .</p> <hr/> <p>3. Να κατανοούν τον συντακτικό ρόλο της μετοχής και να αναγνωρίζουν τα είδη της.</p> <hr/> <p>3.1. Να αναγνωρίζουν τον συντακτικό ρόλο της επιρρηματικής μετοχής.</p>	<hr/> <p>1.2. Τύποι της μετοχής σε αρχαιοελληνικά κείμενα.</p> <hr/> <p>1.3. Μετοχή Ενεστώτα, Μέλλοντα και Αορίστου ενεργητικής και μέσης φωνής σε όλα τα γένη</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αρσενικά και ουδέτερα ε.φ. σύμφωνα με τη Γ' κλ. ουσιαστικών - Θηλυκά ε.φ. σύμφωνα με τη Α' κλίση των ουσιαστικών. <hr/> <p>2. Παραδείγματα χρήσης μετοχής Ενεστώτα και Μέλλοντα του ρήματος <i>εἶμι</i> σε όλες τις πτώσεις σε προτάσεις αρχαιοελληνικού λόγου</p> <hr/> <p>3. Διάκριση της μετοχής σε:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Επιθετική μετοχή -Επιρρηματική -Κατηγορηματική (απλή αναφορά) 	
--	---	--	--

<p>VII. Οι μαθητές να βελτιώνονται στην ερμηνεία ενός αρχαίου κειμένου, αξιοποιώντας γραμματικά και συντακτικά τον ρόλο όλων των εγκλίσεων</p>			
	<p>3.2. Να κατανοούν τη σημασία της επιρρηματικής μετοχής και να αναγνωρίζουν τα είδη της.</p>	<p>3.1. Η επιρρηματική μετοχή ως υποκείμενο , αντικείμενο, κατηγορούμενο, επιθετικός και κατηγορηματικός προσδιορισμός. 3.2. Σημασία της επιρρηματικής μετοχής – Είδη: - χρονική (άρνηση οὐ ή μή) - αιτιολογική (άρνηση οὐ) - τελική (άρνηση μή) - υποθετική (άρνηση μή) - εναντιωματική (άρνηση οὐ) - τροπική (άρνηση οὐ)</p>	
	<p>3.3. Να αναγνωρίζουν επιρρηματικές μετοχές σε αρχαιοελληνικό κείμενο.</p>	<p>3.3. Παραδείγματα επιρρηματικών μετοχών σε αρχαιοελληνικές προτάσεις</p>	
	<p>3.4. Να αναγνωρίζουν τις δευτερεύουσες προτάσεις στις οποίες μετατρέπονται οι επιρρηματικές μετοχές. (απλή αναφορά)</p>	<p>3.4. Επιρρηματικές δευτερεύουσες προτάσεις (απλή αναφορά)</p>	
<p>1. Να κατανοούν ότι οι διάφορες μορφές του ρήματος που φανερώνουν την ψυχική διάθεση</p>			

<p>(υποτακτικής, ευκτικής, προστακτικής) πέραν της οριστικής.</p>	<p>του υποκειμένου ονομάζονται εγκλίσεις.</p> <p>1.1. Να κατανοούν τη σημασία της υποτακτικής έγκλισης, αναγνωρίζοντάς την ως την έγκλιση που φανερώνει κάτι το προσδοκώμενο ή το επιθυμητό.</p> <hr/> <p>1.2. Να αναγνωρίζουν και να κλίνουν τύπους της υποτακτικής στον Ενεστώτα και Αόριστο ε.φ. και μ.φ. και να τους εντοπίζουν σε αρχαιοελληνικά κείμενα.</p> <hr/> <p>1.3. Να σχηματίζουν απλές προτάσεις, χρησιμοποιώντας τύπους της υποτακτικής Ενεστώτα και Αορίστου ε.φ. και μ.φ.</p> <hr/> <p>1.4. Να αναγνωρίζουν και να κλίνουν την υποτακτική Ενεστώτα του ρ. <i>εἰμί</i>.</p>	<p>1.1. Σημασία της υποτακτικής (δήλωση του προσδοκώμενου = του αβέβαιου)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Σύνδεση της υποτακτικής έγκλισης με τις καταλήξεις του Ενεστώτα και του Αορίστου ε.φ. και μ.φ. βαρύτονων ρημάτων. <hr/> <p>1.2. Τύποι της υποτακτικής Ενεστώτα, Μέλλοντα και Αορίστου ε.φ. και μ.φ. βαρύτονων ρημάτων.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τύποι της υποτακτικής στον Ενεστώτα και Αόριστο ε.φ. και μ.φ. βαρύτονων ρημάτων σε αρχαιοελληνικά κείμενα. <hr/> <p>1.3. Παραδείγματα απλών προτάσεων με τη χρήση των τύπων της υποτακτικής έγκλισης στον Ενεστώτα και Αόριστο ε.φ. και μ.φ.</p> <hr/>	
---	---	---	--

2. Να κατανοούν τη σημασία της **ευκτικής** έγκλισης, αναγνωρίζοντάς την ως την έγκλιση που φανερώνει ευχή στο παρόν ή στο μέλλον.

2.1. Να αναγνωρίζουν και να κλίνουν τύπους της ευκτικής στον Ενεστώτα, Μέλλοντα και Αόριστο ε.φ και μ.φ.

2.2. Να αναγνωρίζουν και να κλίνουν την ευκτική Ενεστώτα του ρήματος ρ. *είμι* στην ε.φ.

3. Να κατανοούν τη σημασία της **προστακτικής** έγκλισης, αναγνωρίζοντάς την ως την έγκλιση που φανερώνει προσταγή ή απαίτηση.

1.4. Το ρήμα *είμι* στην υποτακτική Ενεστώτα.

2. Σημασία της ευκτικής (δήλωση της ευχής)
- Ευκτική έγκλιση - καταλήξεις Ενεστώτα, Μέλλοντα και Αορίστου ε.φ. και μ.φ. βαρύτονων ρημάτων.

2.1. Τύποι της ευκτικής στον Ενεστώτα, Μέλλοντα και Αόριστο ε.φ. και μ.φ.

2.2. Ρήμα *είμι* στην ευκτική Ενεστώτα

3. Σημασία της προστακτικής (δήλωση της προσταγής= του αβέβαιου)
- Σύνδεση της προστακτικής έγκλισης με τις καταλήξεις του Ενεστώτα, του Μέλλοντα και

<p>VIII. Οι μαθητές και οι μαθήτριες να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας γραμματικά και συντακτικά ρηματικούς τύπους του Μέλλοντα και Αορίστου παθητικής φωνής, το ποιητικό</p>	<p>3.1. Να αναγνωρίζουν και να κλίνουν τύπους της προστακτικής στον Ενεστώτα, και Αόριστο ε.φ. και μ.φ.</p> <hr/> <p>3.2. Να αναγνωρίζουν την προστακτική Ενεστώτα του ρήματος ρ. <i>εἰμί</i></p> <hr/> <p>1. Να αναγνωρίζουν τύπους του Μέλλοντα και Αορίστου παθητικής φωνής σε κείμενα αρχαίου ελληνικού λόγου.</p> <hr/> <p>1.2. Να σχηματίζουν τον Μέλλοντα στην παθητική φωνή σε όλες τις</p>	<p>του Αορίστου ε.φ. και μ.φ. βαρύτονων ρημάτων.</p> <hr/> <p>3.1. Εντοπισμός, κλίση και χρήση των τύπων της προστακτικής στον Ενεστώτα, Μέλλοντα και Αόριστο ε.φ. και μ.φ.</p> <hr/> <p>3.2. Κλίση του ρ. <i>εἰμί</i> στην προστακτική Ενεστώτα</p> <hr/>	
--	---	--	--

<p>αίτιο και την παθητική σύνταξη.</p>	<p>εγκλίσεις, καθώς επίσης στο απαρέμφατο και τη μετοχή.</p> <hr/> <p>1.3. Να σχηματίζουν τον Αόριστο στην παθητική φωνή σε όλες τις εγκλίσεις, καθώς στο απαρέμφατο και τη μετοχή.</p> <hr/> <p>1.5. Να αναγνωρίζουν την εκφορά του ποιητικού αιτίου και να το εντοπίζουν σε αρχαιοελληνικό κείμενο.</p>	<p>1.2. Μέλλοντας παθητικής φωνής</p> <ul style="list-style-type: none"> - Θέμα, χρονικός χαρακτήρας, χρονικό πρόσφυμα, καταλήξεις - Μέλλοντας παθητικής φωνής στην οριστική και ευκτική - Απαρέμφατο και μετοχή του Μέλλοντα παθητικής φωνής <hr/> <p>1.3. Αόριστος παθητικής φωνής</p> <ul style="list-style-type: none"> - Θέμα, αύξηση, χρονικός χαρακτήρας, χρονικό πρόσφυμα, καταλήξεις - Αόριστος παθητικής φωνής στην οριστική, υποτακτική, ευκτική και προστακτική - Απαρέμφατο και μετοχή Αορίστου παθητικής φωνής - Σχέση Αορίστου παθητικής φωνής με τα Νέα Ελληνικά και την κυπριακή διάλεκτο <hr/> <p>1.4. Τύποι του ποιητικού αιτίου</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ρήματα σε π.φ. - Πρόθεση υπό + γενική - Απλή δοτική 	
---	---	--	--

<p>IX.</p> <p>Οι μαθητές να βελτιώνονται στην ερμηνεία ενός αρχαίου κειμένου, αξιοποιώντας γραμματικά και συντακτικά τον ρόλο των ομοιόπτωτων προσδιορισμών.</p>	<hr/> <p>1.5. Να ξεχωρίζουν την παθητική σύνταξη από την ενεργητική σύνταξη.</p> <hr/> <p>1.6. Να μετατρέπουν μια πρόταση από την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και αντίστροφα.</p> <hr/> <p>1.7. Να σχηματίζουν προτάσεις, χρησιμοποιώντας την παθητική σύνταξη.</p> <hr/> <p>1. Να κατανοούν ότι οι ομοιόπρωτοι ονοματικοί προσδιορισμοί μπορεί να είναι ονόματα ή άλλα μέρη του λόγου, που έχουν θέση ονόματος και να μπορούν να τους αναγνωρίζουν διακρίνοντάς τους ανάμεσα στον επιθετικό και τον κατηγορηματικό προσδιορισμό.</p> <hr/>	<p>- Σχέση εκφοράς ποιητικού αιτίου με τα Νέα Ελληνικά</p> <hr/> <p>1.5. Ενεργητική και παθητική σύνταξη -Εντοπισμός των κύριων όρων της πρότασης και μετατροπής τους στην παθητική σύνταξη.</p> <hr/> <p>1.6. Παραδείγματα μετατροπής από ενεργητική σύνταξη σε παθητική και αντίστροφα</p> <hr/> <p>1.7. Παραδείγματα με τη χρήση της παθητικής σύνταξης σε αρχαιοελληνικό λόγο.</p> <hr/> <p>1. Σημασία των ομοιόπτωτων προσδιορισμών ως λέξεων που προσδιορίζουν ονόματα, με τα οποία βρίσκονται στην ίδια πτώση.</p>	
--	--	---	--

<p>Χ.</p> <p>Οι μαθητές να μπορούν να ερμηνεύουν ένα αρχαίο κείμενο, αξιοποιώντας τη λειτουργία της αόριστης και της</p>	<p>1.1. Να αναγνωρίζουν τον συντακτικό ρόλο των ομοιόπτωτων προσδιορισμών.</p> <hr/> <p>1.2. Να σχηματίζουν προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά, αξιοποιώντας ομοιόπτωτους προσδιορισμούς.</p> <hr/> <p>1. Να αναγνωρίζουν τις αντωνυμίες ως τις κλιτές λέξεις που χρησιμοποιούνται στο λόγο κυρίως</p>	<hr/> <p>1.1. Ρόλος των ομοιόπτωτων προσδιορισμών ως <i>επιθετικού προσδιορισμού</i>, που αποδίδει μια μόνιμη ιδιότητα στο ουσιαστικό που προσδιορίζει.</p> <p>- Ο ρόλος των ομοιόπτωτων προσδιορισμών ως <i>κατηγορηματικού προσδιορισμού</i>, που αποδίδει μια προσωρινή ιδιότητα στο ουσιαστικό που προσδιορίζει (π.χ. <i>πᾶς, ἅπας, σύμπας, ὅλος, μόνος</i>)</p> <hr/> <p>1.2. Παραδείγματα σχηματισμού προτάσεων με τη χρήση επιθετικών και κατηγορηματικών προσδιορισμών στα Αρχαία Ελληνικά.</p> <hr/>	
--	---	--	--

<p>ερωτηματικής αντωνυμίας.</p>	<p>στη θέση ονομάτων (ουσιαστικών ή επιθέτων):</p> <p>1.1. Να αναγνωρίζουν τύπους της αόριστης αντωνυμίας και να μπορούν να την εντοπίζουν σε αρχαιοελληνικό κείμενο.</p> <hr/> <p>1.2. Να αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία της αόριστης αντωνυμίας.</p> <hr/>	<p>1.1. Αναγνώριση των αόριστων αντωνυμιών ως των λέξεων που φανερώνουν κάτι αόριστο, που δεν μπορεί κανείς ή δεν θέλει να το ονομάσει (π.χ. «Κῦρε, λέγουσί τινες (= κάποιοι) ὅτι πολλά ὑπισχνεῖ».)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εντοπισμός τύπων της αόριστης αντωνυμίας σε αρχαιοελληνικό κείμενο <hr/> <p>1.2. Αναγνώριση των στοιχείων της αντωνυμίας που φανερώνουν τα τρία πρόσωπα του λόγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αριθμός (ενικός και πληθυντικός) - Γένη (αρσενικό: τῖς, θηλυκό: τῖς, ουδέτερο: τὶ) - Πτώσεις (ονομαστική, γενική, δοτική, αιτιατική) - Κλίση αόριστης αντωνυμίας <hr/>	
--	---	---	--

1.3. Να αναγνωρίζουν τη συντακτική λειτουργία της *αόριστης αντωνυμίας*.

1.4. Να κατανοούν τη σύνδεση της *αόριστης αντωνυμίας* με το υποκείμενο ή το αντικείμενο του ρήματος.

1.5. Να σχηματίζουν προτάσεις με τη χρήση της *αόριστης αντωνυμίας*.

2. Να αναγνωρίζουν τύπους της *ερωτηματικής αντωνυμίας* ως της αντωνυμίας που εισάγει ερώτηση και να μπορούν να την εντοπίζουν σε αρχαιοελληνικό κείμενο.

1.4. Σχέση της *αόριστης αντωνυμίας* στην ονομαστική πτώση με το πρόσωπο που ενεργεί (υπό+κεῖμαι = υπόκειμαι – υποκείμενο)
- Η *αόριστη αντωνυμία* ως υποκειμένου (πτώση και αριθμός) του ρήματος (πρόσωπο και αριθμός)
- Σύνδεση της *αόριστης αντωνυμίας* στις πλάγιες πτώσεις με το αντικείμενο του ρήματος

1.5. Παραδείγματα σχηματισμού απλών προτάσεων με τη χρήση της *αόριστης αντωνυμίας*

2. Ερωτηματική αντωνυμία
- Εντοπισμός τύπων της *ερωτηματικής αντωνυμίας* σε αρχαιοελληνικό κείμενο

2.1. Να αναγνωρίζουν τη γραμματική λειτουργία της ερωτηματικής αντωνυμίας.

2.2.Να κατανοούν τον τρόπο λειτουργίας της ερωτηματικής αντωνυμίας ως κλιτής λέξης.

2.1.1.Να αναγνωρίζουν τη συντακτική λειτουργία της ερωτηματικής αντωνυμίας.

2.1.2. Να κατανοούν τη σύνδεση της

2.1. Γραμματική λειτουργία της αντωνυμίας που φανερώνουν τα τρία πρόσωπα του λόγου:

- Αριθμός (ενικός και πληθυντικός)
- Γένη (αρσενικό: τίς, θηλυκό: τίς, ουδέτερο: τι= ποιος, ποια, ποιο,)
- Πτώσεις (ονομαστική, γενική, δοτική, αιτιατική)
- Κλίση ερωτηματικής αντωνυμίας

2.2. Κλίση της ερωτηματικής αντωνυμίας τίς, τις, τί ως δικατάληκτης σύμφωνα με την γ' κλίση των ουσιαστικών

2.1.2.Συσχετισμός της ερωτηματικής αντωνυμίας ως υποκειμένου (πτώση και αριθμός) του ρήματος (πρόσωπο και αριθμός)

<p>ΧΙ. Να απολαμβάνουν αισθητικά το αρχαιοελληνικό κείμενο, αναγνωρίζοντας τη λογοτεχνική του αξία.</p>	<p><i>ερωτηματικής αντωνυμίας στην ονομαστική πτώση με το υποκείμενο του ρήματος.</i></p> <p>2.1.3. Να χρησιμοποιούν την ερωτηματική αντωνυμία, σχηματίζοντας ερωτήσεις στα Αρχαία Ελληνικά.</p> <hr/> <p>1. Να απολαμβάνουν αισθητικά τα κείμενα.</p> <p>1.1.Να διευρύνουν τη γνώση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας ως του κύριου φορέα του αρχαιοελληνικού πολιτισμού.</p>	<p>2.1.3..Σχηματισμός απλών ερωτήσεων με τη χρήση της ερωτηματικής αντωνυμίας.</p> <hr/> <p>1. Προσωπικός διάλογος με τις αξίες, αντιλήψεις του κειμένου, κριτική αποτίμηση και τελικά διαμόρφωση προσωπικής γνώμης (βιωματική προσέγγιση)</p> <p>1.1.Ανάδειξη θεμάτων σχετικών με την ιστορία, την πολιτική, τον δημόσιο βίο, τους θεσμούς, την καθημερινή ζωή, την πνευματική και καλλιτεχνική δραστηριότητα</p> <p>1.2. Θεώρηση του μαθήματος των Α.Ε. ως μαθήματος πολιτισμού</p>	
--	--	---	--

	<p>1.2. Να διευρύνουν αυτή την ανθρωπογνωστική σπουδή με τη συμπληρωματική διδασκαλία παράλληλων κειμένων του ίδιου ή άλλων συγγραφέων.</p>		
--	---	--	--